

Stiftelsen Norsk Rikstoto

er en frittstående næringsdrivende stiftelse som ble stiftet 24. september 1982 av Det Norske Travelskap (DNT) og Norsk Jockeyklub (NJ). Stiftelsen skal i medhold av lov av 1. juli 1927 om veddemål med totalisator – med senere endringer – ha overordnet ansvar for all totalisatorvirksomhet, og skal ha overordnet økonomisk styring av hestesporten. Stiftelsen og dens drift skal bidra til å styrke hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl.

INNHOOLD

Sammenstilling	2
AD har ordet	3
Styrets beretning 2000	6
Økonomiske resultater	6
Administrasjonens beretning:	
Banene år 2000	8
Styrende organer	
– Hestesportens organisasjon	10
Spillutvikling	
– Spill på hest, markedsvinner også i 2000	12
– Pengeflyten i hestesporten	14
Årsrapport fra Norsk Jockeyklub	
– Fortsatt sportslig og økonomisk fremgang	16
Årsrapport fra Det Norske Travelskap	
– Gjennombrudd for montétrav	17
DNTs 125-årsjubileum	
– Fra kjøring på isen til løp foran peisen	18
År 2000 fra start til mål	20
Finansiell informasjon:	
Resultatregnskap 2000	22
Balanse 2000	23
Kontantstrømoppstilling	24
Noter	25
Revisors rapport	30
I fokus i 2000:	
Kort vei til suksess	31
Rikstoto Direkte	32

SAMMENSTILLING

Hestesporten totalt	2000	1999
Totalisatoromsetning totalt, mill. kr	2 572	2 330
Antall løpsdager	539	538
Antall startende hester (norskregistrerte)	5 234	5 047
Overføringer til aktive, hestenetto mill. kr	232,1	210,5
Overføringer til formålet totalt mill. kr	660,6	612,5

«Norsk Rikstoto skal være det beste alternativet når det gjelder spennende, underholdende og sikre spill med gode muligheter for gevinst. Kjerneprofilen skal forbindes med hestesport.»

Norsk Rikstoto

Resultat etter disposisjoner, mill. kr	-5,1	1,1
Totalisatorspill totalt	+10,4 %	+10,7 %
Spill utenfor bane	+13,3 %	+14,8 %
Spill på bane	-2,1 %	-4,0 %

AD har ordet

Det første millenniumsåret ble et personlig merkeår for meg. For første gang ble jeg introdusert til hestesport og -spill, noe som jeg i min vildeste fantasi aldri hadde drømt om at jeg skulle komme til å befatte meg med. Totalt ukjent både med og i bransjen, satte jeg meg på direktørstolen i Norsk Rikstoto den 4. september. Jeg hadde påtatt meg den store – og spennende –

utfordringen å lede og videreutvikle stiftelsen mot nye mål. Men det ville også være en utfordring å vise meg verdig arven etter den avtroppende AD, Odd Johnsrud, som med sin gedigne innsikt og erfaring – og ikke minst sterke engasjement – hadde gjort et formidabelt arbeide, både innenfor organiseringen av norsk hestesport og utviklingen av Norsk Rikstoto. Gjennom sitt virke som administrerende direktør fra 1994 har han spilt en vesentlig rolle i den positive utviklingen av spill på hest og overføringer til formålet. På de seks årene ble omsetningen av spill på hest nesten fordoblet. Og det står det respekt av! Vi er glade for at vi fremdeles har mulighet til å trekke på Odd Johnsruds kunnskaper, når han nå sitter som konsulent i stabsfunksjon og skal arbeide med en del viktige prosjekter i tiden fremover.

Derfor forventes det ikke så rent lite av en ny leder av Norsk Rikstoto – spesielt når han også kommer "utenfra". Jeg innså ganske tidlig at jeg hadde havnet i en helt annen bransje enn den jeg kom fra. Med nesten 20 års bakgrunn i et stort amerikansk konsern og internasjonal virksomhet, er det nesten uunnngåelig at det blir et aldri så lite kultursjokk å måtte forholde seg både til en kommersiell virksomhet og til en kompleks organisasjons- og foreningsverden, samtidig som også staten er en premissgiver. Men den utfordringen tar jeg gjerne – og det med større og større glede etter hvert som jeg nå lærer både mennesker og "bransjen" å kjenne.

2000 var et år i forandringer for Norsk Rikstoto. Internt var det på et tidligere tidspunkt igangsatt endringer i organisasjonen, som til dels medførte en del uro og usikkerhet blant medarbeiderne i denne fasen. Prosessen var viktig for at Norsk Rikstoto skulle kunne tilpasse seg fremtidens krav til vekst i overføringene til formålet. En mer funksjonell og rasjonell organisasjon måtte på plass. Organisasjonen ble oppdelt i tre seksjoner; Administrasjon, Kunde og Utvikling. For å få enda større fokus på de enkelte fagområder, ble Kundeseksjonen

besluttet inndelt i to; Teknisk og Salg/markedsføring, slik at virksomheten nå består av fire seksjoner, hver ledet av en direktør. Direktørene er med i ledergruppen med administrerende direktør.

Også på den teknologiske siden tok Norsk Rikstoto et langt steg frem i 2000. Installering av en ny PC-basert spilleterminal, utviklet internt i huset, ble påbegynt og sluttført hos landets ca. 1 100 Rikstoto-kommisjonærer i løpet av året. Denne NMT-terminalen gir mulighet for registrering av spillere, som nå kan få gevinsten satt direkte inn på konto. Opprettelse av en kundedatabase gjør det også mulig for oss å lære våre spillere å kjenne, samtidig som vi kan ha en direkte dialog med dem. På den nye terminalen kan systemspill nå også leveres via diskett.

I en senere software-versjon vil vi kunne oppnå store besparelser ved å sende veggavisen elektronisk til hver kommisjonær, som kan "printe" den og sette den opp lokalt. En Intranettløsning vil også gjøre det mulig å kommunisere direkte med kommisjonærene, enten alle eller enkeltvis. Det vil også finnes mange andre fremtidige anvendelsesmuligheter for terminalen, blant annet en planlagt introduksjon av et flerukersspill.

En annen og meget viktig faktor ved den nye NMT-terminalen, er at den er bygget på en kommunikasjonsteknologi som gir store besparelser på kommunikasjonsutgiftene mellom kommisjonærene og Norsk Rikstoto. Rundt regnet kan man si at besparelsen i forhold til den gamle terminalen kan være i størrelsesorden 10–12 mill. kr på årsbasis.

Når vi er inne på kommunikasjonsløsninger og teknologi, er det også viktig i denne sammenheng å fremheve Norsk Rikstots Interternett-prosjekt, eller "e-toto", som det kalles internt. Fra vi fikk tillatelse til å introdusere hestespill via Internett som et prøveprosjekt med opp til 10 000 spillere frem til 1. juli 2001, har store deler av organisasjonen vært involvert i prosjektgrupper, ledet av Utviklingsseksjonen. Fra et stort forprosjekt utført av Hewlett-Packard, ble det inngått en systemutviklingsavtale med Software Innovation om videre utvikling av "e-toto". Fra begynnelsen av mai 2001 forventer vi å kunne introdusere den første versjonen av en ny og spennende Internett-portal, der man for første gang kan spille på hest direkte hjemmefra.

Rikstoto Direkte, dvs. direkte sendinger fra løpene til utvalgte kommisjonærer, har også vist seg å være en suksess.

Omsetningsveksten i år 2000 stammer stort sett fra Rikstoto Direkte-kommisjonærene, som nå teller i overkant av 300

AD HAR ORDET

stk. Rikstoto Direkte-sendingene vil også bli tilbudt hjemme-markedet i begynnelsen av 2001.

Omsetningen på hestespill i 2000 var på 242 mill. kr høyere enn året før. Dette tilsvarer en vekst på 10,4 prosent. Dessverre viste bunnlinjen i år røde tall. Årsresultatet etter disposisjoner viste minus 5,1 mill. kr, noe som blant annet skyldes store ubudsjetterte utgifter til telekommunikasjon som følge av forsinkelser i forbindelse med installering av NMT-terminalene. Større utgifter til satellittoverføringer, samt intensivering av markedsføringsaktiviteter, sto også for en del av de økte omkostningene.

En revidert økonomimodell, som skal fordele økonomien mellom Norsk Rikstoto og de enkelte driftsselskapene, ble de også godkjent i løpet av året, både av Norsk Rikstots styre og av driftsselskapene. Begrepet "hestenetto" ble innført som et uttrykk for netto utbetaling til hesteeiere og oppdrettere. Hestenetto er innført for å sette fokus på formålet, og da det er et produkt av inntekter og utgifter, forventes det også å ha en positiv innflytelse på kostnadseffektivitet i hestesporten. Det ble besluttet at hestenetto skulle øke med minst 10 prosent per år frem til 2003, og innsettes i det eksisterende strategidokumentet for perioden.

Norsk hestenæring og hestesport har over en periode vært involvert i Profilprosjektet med følgende definerte mål: "Norsk Rikstoto skal sammen med hestenæringen fremme virksomhetens nytte og posisjon i samfunnet". Anbefalinger fra prosjektarbeidet på det som anses både riktig og nødvendig å gjøre for å forbedre hestenæringens og hestesportens profil, er blitt samlet i en rapport som ved årets slutt ble presentert for, og godkjent av, sentralorganisasjonene. Norsk Rikstoto har fått mandat til å implementere anbefalingene i organisasjonen. Selve prosessen vil bli påbegynt i begynnelsen av 2001. Dette vil uten tvil være et nytt, positivt steg i retning av et enda bedre og bredere samarbeide og forståelse organisasjonene imellom og gi en mer positiv felles front utad mot samfunnet. En stor, men viktig utfordring i tiden som kommer.

Den elektroniske alderen er for alvor over oss, og den teknologiske utviklingen innenfor kommunikasjon gir oss mange nye muligheter – og utfordringer. En av våre viktigste oppgaver i tiden fremover vil være å tilby spillerne enklere, og mer underholdende, tilgang til våre spilleprodukter. Internett er kommet for å bli, og hvis ikke vi kan tilby et spennende spilleprodukt på nettet, vil spillerne i større utstrekning rette sine blikk mot utenlandske nettselskaper. Baner og kommisjonærer har så langt

spilt den viktigste rollen i formidlingen av hestespill, og de vil garantert være spilllets absolutt viktigste ambassadører også i de nærmeste mange år. Det satses derfor store resurser for å gi våre kommisjonærer mulighet for å profilere Norsk Rikstoto bedre og øke omsetningen i butikken. Samtidig forventer vi å utvide kommisjonærnettets med omkring 20 prosent i løpet av 2001, noe som klart viser at kommisjonærene både er og blir vår viktigste salgskanal – også i fremtiden. Digital-TV med interaktive muligheter, Internett, WAP og nye generasjoner mobiltelefoni, vil gi oss nye muligheter for å skape nye, interessante produkter og bredere målgrupper. Vi skal ta de teknologiske utfordringene og utnytte disse både til spillernes og hestesportens fordel.

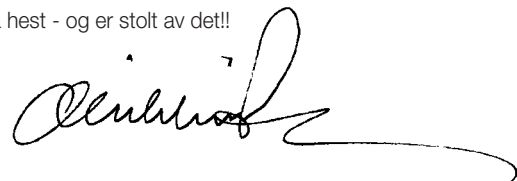
Vi skal stimulere interessen for spill på hest. Vi vil naturligvis ta godt vare på vårt viktigste spillesegment, A-spillerne, ved å gi dem nye spillemuligheter og etter hvert produkter – samtidig som gevinstandelen vil være under løpende vurdering. Men også nye målgrupper må bearbeides gjennom en informativ kommunikasjon. Om enkle spill som ikke krever spesiell kunnskap. Om gevinstmuligheter, også i disse spillene. Om spill på Internett. Og ikke minst om den spenningen det er i et hestespill, en spenning som forsterkes når vi i tiden fremover blir enda mer synlig på TV, både i rikssendinger og Rikstoto Direkte-sendinger. Spill på hest er underholdning – spennende underholdning.

En ny ledergruppe er på plass i Norsk Rikstoto. Med klart blikk for både midler og mål. Beredt til å ta nye teknologiske og markedsmessige utfordringer. Beredt til å ta de utfordringene som skal til for de å styrke økonomien i norsk hestesport og hestenæring.

Vi skal skape tillit til Norsk Rikstoto og våre produkter. Vi skal skape tillit til vår evne til å være en førsteklasses leverandør av service og god underholdning.

Jeg kommer selv fra underholdningsbransjen. Og jeg opplever at jeg fremdeles er i den.

Disse månedene som er gått siden jeg trådte inn gjennom Norsk Rikstotos dør i Sinsveien for første gang, har gitt meg et nytt syn på tilværelsen – som nå kan regnes i periodene før og etter hest. Jeg har fått innblikk i en fascinerende ny verden, hvor alle mine gamle fordommer om hestesport og hestespillere er gjort ettertrykkelig til skamme. Det gjenstår nå for meg å være med å formidle dette til det store norske publikum. Nå spiller jeg selv på hest - og er stolt av det!!

Fyll ut alla rutor ned.

Belop pr. rekke

0,5 1 2,5 5 10 25 50

3 avd 1 V75 avd 2 V75 avd 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

4 avd 4 V75 avd 5 V75 avd 6 V75 avd 7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Artikkeltall

1 2 3 4

5 6 7 8

9 10 11 12

13 14 15 16

Spørsmål? Se alle regler på [www.v75.no](#)

Se billettene for mer informasjon.

Økonomiske resultater

Den økonomiske fremgangen for Stiftelsen Norsk Rikstoto fortsatte i 2000. Omsetningen økte med 242 mill. kr til totalt 2 572 mill. kr. Dette er en økning på 10,4 prosent fra 1999.

De spilleformene som har økt mest i år 2000 er Vinner, Plass og Trippel, med en økning mellom 20–30 prosent.

Andel spill hos kommisjonærene har i året vært 83,1 prosent, som er en økning med 0,6 prosent kontra 1999.

Resultatet før overføringer var i året 155,2 mill. kr, hvilket er en økning med 1,3 mill. kr mot 1999.

Norsk Rikstoto har foretatt følgende overføringer: 16 mill. kr til Norsk Hestesenter, 57 mill. kr til hesteierpremier (V75 og storløpstilskudd) og transporttilskudd og 87 mill. kr til sentralforbundene Norsk Jockeyklub og Det Norske Travelskap. Av overføringene til sentralforbundene var 32 mill. kr finansiell støtte til driftsselskapene i tillegg til provisjonene. Overføringen var totalt 160,2 mill. kr.

Norsk Rikstotos resultat etter overføringer til sporten var dermed -5,1 mill. kr, hvilket er en reduksjon 6,2 mill. kr i forhold til 1999. Styret sier seg tilfreds med at til tross for det negative resultatet, har overføringene til sporten økt med 9 mill. kr, eller 6 prosent i forhold til 1999.

Både økte utgifter til satellittoverføring som følge av utvidet sendetid for Rikstoto Direkte og økt markedsføringsinnsats bidro til det negative resultatet. Kostnadene knyttet til den nye NMT-spilleterminalen ble høyere enn prognosene som følge av tekniske problemer med det leverte utstyret. Dette førte igjen til forsinkelser og økte kostnader.

Overføring til formålet

Virksomheten til Stiftelsen Norsk Rikstoto har som formål å styrke hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl. I 2000 økte utbetalingene til formålet med 48 mill. kr til totalt 661 mill. kr. Dette representerer en økning på 7,9 prosent i forhold til overføringene i 1999.

I løpet av året innførte Norsk Rikstoto "hestenetto" som måleverktøy for virksomheten. Hestenetto er det totale bidrag til sportens aktive og gir uttrykk for summen av hesteierpremier, oppdretterpremier og transportbidrag. Fra premiene er fratrukket innskuddspremier. Hestenetto kanaliseres fra Norsk Rikstoto, driftsselskapene og sentralforbundene til sportens aktive.

Sammenlignet med 1999 økte hestenettoen fra 210,5 mill. kr til 232,1 mill. kr. Dette er en økning på 10,3 prosent.

Nye spilleterminaler

Utplasseringen av de nye spilleterminalene hos kommisjonærene ble avsluttet i løpet av året. Selv om dette prosjektet ble dyrere enn forutsatt, vil de nye terminalene forbedre servicen til kundene og gi reduserte driftskostnader for hestesporten.

Distribusjon

For å lykkes i konkurransen med spilleoperatører i Norge og utlandet, må Norsk Rikstoto kunne tilby topp tilgjengelighet og sikkerhet for våre produkter. Vi må derfor søke å utnytte de distribusjonsmuligheter for spill, bilde og informasjon som den nye teknologien tilbyr.

Styret har gitt klarsignal for at Norsk Rikstoto skal distribuere sine spill på Internett. Dette prosjektet skrider frem i henhold til planene. Spill på Internett ventes å starte som en prøveordning i løpet av våren 2001. Styret er tilfreds med at Norsk Rikstoto blir det første norske spilleselskap som distribuerer spill på Internett.

Fremgangen for fjernsynsendingen Rikstoto Direkte har fortsatt. Antallet kommisjonærer som kan tilby trav- og galopplop direkte til kundene i sine lokaler økte med mer enn 50 prosent i løpet av året. Ved årsskiftet kunne over 300 av Norsk Rikstotos 1 100 kommisjonærer tilby denne tjenesten. Rikstoto Direkte-kommisjonærene kan vise til betydelig økt omsetning. Dermed må det sies at forutsetningen om at Rikstoto Direkte skal gi større opplevelse av vårt produkt og stimulere spillet har slått til.

I løpet av året ble det også arbeidet med at Rikstoto Direkte skal tilbys privatmarkedet. Prøvesendinger hjem til spillerne startet i februar 2001.

Administrative endringer

Etter at administrerende direktør Odd Johnsrud i begynnelsen av året hadde meddelt styret at han ønsket å tre tilbake, ansatte styret i september Erik Mietle som ny administrerende direktør. Erik Mietle har ikke erfaring fra hestesporten, men har lang ledererfaring når det gjelder utvikling, markedsføring og distribusjon av produkter til forbrukerne.

Sport og spill

Styret erkjenner at konkurransen i spillemarkedet er økende. Derfor må Norsk Rikstoto hele tiden arbeide etter forretningsmessige prinsipper for å utvikle, markedsføre og distribuere produktet; sport og spill. For å kunne øke overføringene til

Per Seime

Morten Chr. Mo

Ingeborg Moen Borgerud

Bjørn Iversen

Jørn Løberg

Lise Engdal Sørensen

formålet, må omsetningen av spill økes og driften av norsk hestesport effektiviseres.

Norsk Rikstoto har et godt samarbeid med Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub. De tre styrene er enige om å se på muligheten for endringer av eksisterende organisering av norsk hestesport med det formål å kunne skape en mer konkurransedyktig organisasjon som kan overføre større andel av inntektene til formålet.

Profil

Arbeidet med profilprosjektet har munnet ut i klart definerte mål for forbedring av hestesportens profil både internt og eksternt. De enkelte deler av organisasjonen innen hestesporten skal nå iverksette handlingsplaner for forbedring av profilen i tråd med profilmålene.

Styret har erfart at enkelte saker det siste året har ført til negativ fokus på sport og spill, og har forventninger til at hele hestenæringen kan dra sammen i profilprosjektet for å skape et bedre omdømme.

Arbeidsmiljø

Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året som har resultert i store materielle skader eller personskader.

Arbeidsmiljøet i bedriften betraktes som godt.

Ytre miljø

Stiftelsens virksomhet medfører ikke skadevirksomhet på det ytre miljø.

Revisjon

Revisjonen av regnskapet er utført av revisjonsselskapet PricewaterhouseCoopers DA ved statsautorisert revisor Øyvind Thorsby.

Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Oslo, 30. mars 2001

Per Seime, leder

Morten Chr. Mo, nestleder

Ingeborg Moen Borgerud

Bjørn Iversen

Jørn Løberg

Lise Engdal Sørensen

ADMINISTRASJONENS BERETNING

Banene år 2000

Antall baner i landet med totalisatorspill var i 2000 elleve travbaner og én galoppbane.

Banenes totale inntekter økte i 2000 med 4,1 prosent. Premier

til de aktive i sporten har høyest prioritet, og det har i år 2000 vært brukt begrensede midler til oppussing og vedlikehold av anleggene.

Resultat banene: NOK 1 000

	2000	1999	Endring i kroner	I prosent
Inntekt:				
Fra NR - provisjoner	315 593	296 006	19 587	6,6 %
Fra NR - bidrag avskrivning og finans	31 923	35 122	-3 199	-9,1 %
Andre inntekter	43 237	44 114	-877	-2,0 %
Sum	390 753	375 242	15 511	4,1 %
Kostnad:				
Driftskostnader	193 983	190 091	-3 892	2,0 %
Premier	158 173	141 670	-16 503	11,6 %
Avskrivning og finans	35 475	33 600	-1 875	5,6 %
Skatt	1 400	3 484	2 084	-59,8 %
Sum	389 031	368 845	-20 186	5,5 %
Resultat etter skatt	1 722	6 397	-4 675	-73,1 %

Den viktigste inntektskilden for banene er provisjon fra Norsk Rikstoto av spill i regionene tilknyttet banene.

I tillegg gir Norsk Rikstoto et bidrag som skal dekke avskrivninger og finans av tiltak satt i verk før 01.01.96.

av omsetning på eget banespill var i 2000 8,5 prosent. Det var kun tre baner som kunne vise økt spill på egen bane:

Klosterskogen, Leangen og Totonor.

Spillinntektene har hatt følgende utvikling:

Spillinntekter til banene:

	2000	1999	Endring
Grunnbeløp	296 006	266 570	29 436
Merinntekt	18 654	27 657	-9 003
Annet	933	1 779	-846
Sum	315 593	296 006	19 587

Spillinntektene er i hovedsak provisjon av spill i banens region. Grunnbeløpet er samlede provisjonsinntekter fra året før. Merinntekten beregnes på økning av spill i forhold til fjoråret. I tillegg overføres noen bidrag som skal dekke kostnader som banen blir belastet med.

Hvem var best, eget banespill

1. Klosterskogen	18 332 638	1,7 %
2. Leangen	19 521 395	0,7 %
3. Totonor	605 000	0,5 %
4. Drammen	13 703 074	-0,9 %
5. Øvrevoll	22 800 324	-1,9 %
6. Sørlandet	10 069 999	-2,7 %
7. Forus	16 803 523	-5,6 %
8. Biri	13 934 458	-6,1 %
9. Momarken	20 043 304	-7,8 %
10. Bergen	20 982 409	-7,8 %
11. Jarlsberg	22 592 203	-12,0 %
12. Bjerke	95 195 531	-14,7 %

Banespill og publikum

Publikum på banene hadde i 2000 en svak tilbakegang. Antall besøkende på løpsarenaene var for året 531 131. Dette er en reduksjon med 9 843 mot fjoråret.

Det å øke antall besøkende er en prioritert oppgave i hestesporten, men i 2000 var det svikt i publikumstallet for samtlige løpsbaner.

Eget banespill har i 2000 fortsatt den negative utviklingen som har vært gjeldende de siste årene. Reduksjonen

Regionsspill

De tolv totalisatorbanene hadde i 2000 inntekter fra Norsk Rikstoto på alt spill i egen region (kommisjonærene som ligger i regionen og spill fra egen løpsbane).

Salgoppfølging mot kommisjonærene er den enkelte løpsbanes ansvar, i samarbeid med Norsk Rikstoto vedrørende landsdekkende tiltak og kampanjer.

Rangering av banene etter spillutvikling

Det totale spillet i landet oppviser stor variasjon. Økningen har i 2000 vært størst i region Drammen.

Denne omsetningen omfatter alt spill i regionen, kommisjonærspill og spill på egen bane.

En rangering av regionene etter økning i spill i 2000 gir følgende resultater:

Rangering etter regionsomsetning

1. Drammen	170 510 000	28,3 %
2. Klosterskogen	185 970 000	16,3 %
3. Bergen	318 923 000	14,0 %
4. Leangen	210 798 000	12,5 %
5. Totonor	100 920 000	10,9 %
6. Biri	190 089 000	10,4 %
7. Momarken	229 196 000	10,2 %
8. Jarlsberg	165 473 000	8,9 %
9. Øvrevoll	179 035 000	8,5 %
10. Sørlandet	125 777 000	7,5 %
11. Bjerke	487 456 000	5,0 %
12. Forus	207 385 000	4,0 %

Utviklingen i 2000 etter spilleprodukter og spillested gir følgende tall:

	Antall løpsdager		Baneomsetning totalt		Omsetning i 2000			
	2000	1999	2000	1999	V75	V5	DD	V/PI/Tr/Duo
BANESPILL								
Bjerke	86	86	142 398	157 939	9 638	66 875	7 537	58 348
Øvrevoll	39	39	50 484	49 836	3 704	23 388	3 028	20 364
Momarken	43	43	24 265	25 981	2 078	9 545	959	11 683
Biri	43	43	14 690	17 118	1 255	6 311	342	6 782
Drammen	38	38	35 102	32 592	3 464	14 542	2 507	14 589
Jarlsberg	48	49	30 498	34 790	2 673	12 799	1 368	13 658
Klosterskogen	42	43	48 344	32 091	7 126	19 625	3 089	18 504
Sørlandet	36	36	14 896	16 473	1 393	5 391	478	7 634
Forus	48	50	17 060	18 303	1 253	7 075	276	8 456
Bergen	50	50	21 729	24 752	1 372	9 456	614	10 287
Leangen	49	49	33 151	31 156	3 388	14 583	863	14 317
Totonor	17	12	780	829	11	297	12	460
Lokalkjøring	-	-	124	1 126	3	49	-	72
Sum banespill	539	538	433 521	442 986	37 358	189 936	21 073	185 154
Kommisjonærspill			2 138 135	1 886 809	544 575	922 105	152 560	518 895
Totalt spill			2 571 656	2 329 795	581 933	1 112 041	173 633	704 049

Investeringer

Norsk Rikstoto

I 2000 ble det investert 47,5 mill. kr mot 7,3 mill. kr i 1999. Investering i ny terminal er leasingfinansiert.

Norsk Rikstotos investeringer i 2000 er fordelt på følgende poster:

Investeringer:

Ny spilleterminal	43 620
PC og datautstyr	2 192
Kontorinventar	378
Tekniske installasjoner	1 037
Ombygging	257
Sum	47 484

Banene

Totale investeringer på banene i 2000 ble 14,3 mill. kr. Av dette er 5,8 mill. kr å henføre til om- og nybygg på tribuneanlegg, og 2,1 mill. kr er å henføre til stallbygninger.

I baneanlegg og stallområder er det investert 1,7 mill. kr. For øvrig har maskinparken på banene blitt fornyet med 4,7 mill. kr.

STYRENDE ORGANER

Hestesportens organisasjon

Fra 1996 ble hestesporten organisert i to adskilte deler:

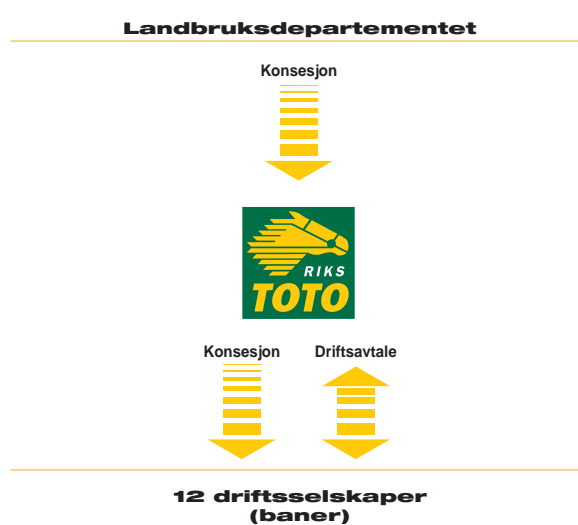
Forretning og forening.

Forretningsdelen

Norsk Rikstoto har overordnet ansvar for drift og økonomi for alt totalisatorspill og har fått konsesjon for alt totalisatorspill fra Det kongelige landbruksdepartement. Ansvar ivaretas ved at konsesjonen gis videre til tolv driftsselskaper (baner) mot at de, gjennom avtaler, forplikter seg til å følge konsesjonsbetingelsene.

Gjennom samarbeid med sentralforbundene (Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub) og driftsselskapene skal Norsk Rikstoto bidra til å styrke hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl.

Driftsselskapene er organisert som aksjeselskaper med egne styrever og har ansvar for å arrangere trav- og galopplop, selge spill og fremme sporten i sin region.

Norsk Rikstoto beslutter på følgende områder:

- Antall arrangementsdager med totalisatorspill
- Hvor arrangementene skal legges
- Hvilke spillprodukter som skal tilbys
- Totale budsjetter i hestesporten
- Alt tilknyttet spill – inkludert distribusjon
- Fordeling av midler fra totalisatorspillet innen trav- og galoppporten

Regler tilknyttet spill og spilleprodukter må godkjennes av Landbruksdepartementet.

Av overskuddet til Norsk Rikstoto bevilger Landbruksdepartementet driftstilskudd til Norsk Hestesenter på Starum.

Representantskapet har 21 medlemmer:

- 12 utpekes av driftsselskapene (ett fra hver)
- 2 utpekes av Det Norske Travelskap
- 2 utpekes av Norsk Jockeyklub
- 3 utpekes av Landbruksdepartementet
- 2 velges av og blant ansatte i Norsk Rikstoto

Representantskapet velger styre og godkjenner regnskapet til Norsk Rikstoto

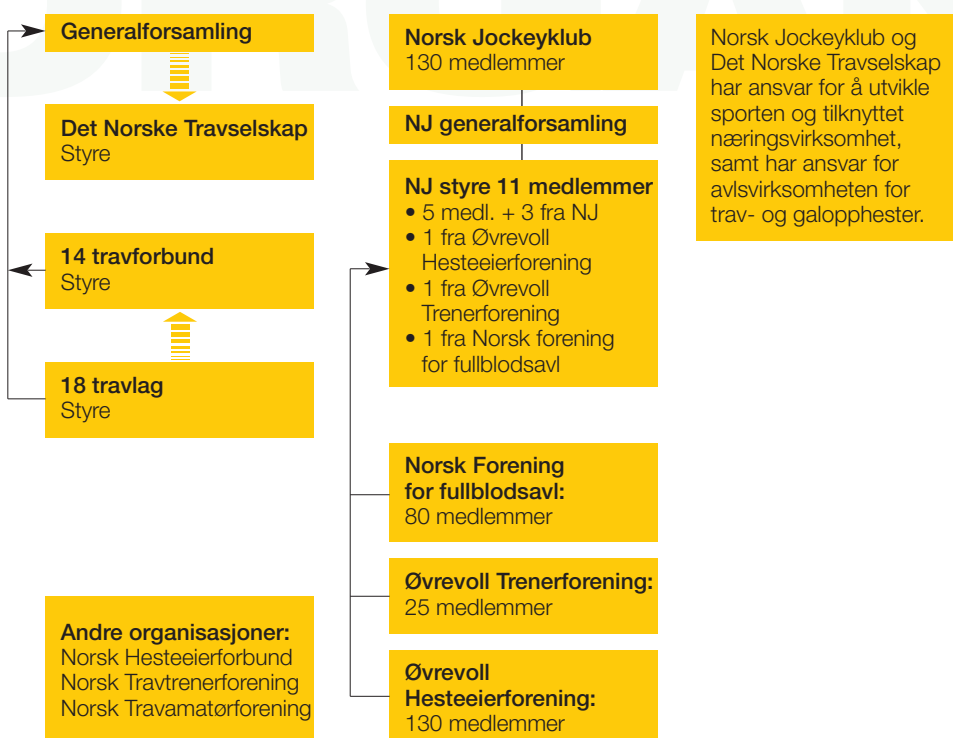

Valgkomité på 5 medlemmer

- Representantskapet velger 4 medlemmer, hvorav én nominert av Norsk Jockeyklub
- Landbruksdepartementet oppnevner leder

Styre på 6 medlemmer

- Ett medlem nomineres av Landbruksdepartementet
- Ett medlem nomineres av Norsk Jockeyklub
- Ett medlem velges av og blant ansatte i Norsk Rikstoto

Gir innstilling på styremedlemmer

Foreningsdelen

SPILLUTVIKLING

Spill på hest markedsvinner også i 2000

Norsk Rikstoto har hatt den største veksten i det norske spillemarkedet i år 2000, både i prosent og nominelt. Spill på hest økte med 242 mill. kr, og Norsk Rikstoto økte markedsandelen til 11,6 prosent. Hos kommisjonærene økte Norsk Rikstoto omsetningen med 257 mill. kr. Til sammenligning hadde Norsk Tipping en vekst på 234 mill. kr, eller 2,9 prosent.

Spillemarkedet hadde en moderat vekst i år 2000. Det finnes ikke offisielle, sikre tall for omsetning på automater, bingo og andre spill enn for de spillene som Norsk Rikstoto og Norsk Tipping markedsfører. Men signaler fra automatbransjen tyder på en 0-vekst i dette markedet i 2000.

Dersom man kun tar for seg de såkalte kunnskapsspillene, dvs. hestespill, fotballtipping og Oddsens, så har Norsk Rikstoto vært markedsleder siden 1995. Markedsandelen i dette markedet har økt fra ca. 55 prosent, som den har ligget på siden 1996, til 57,4 prosent i 2000.

Bedre distribusjon og produkter

Det er to hovedårsaker til den gode veksten for Norsk Rikstoto:

Rikstoto Direkte, hestesportens egen digitale TV-kanal, som har overført løpene direkte fra Dagens Dobbelt-banen til over 300 kommisjonærer. Denne har bidratt til en vesentlig vekst i de daglige spillene V5 og Dagens Dobbelt, samt de spillene som spilles løp for løp, dvs. Vinner, Plass og Trippel.

Gevinstandelen på Trippel ble økt fra 60 til 70 prosent i 1998. Endringen har bidratt til en ekstra stor økning i Trippel-spillet de siste to årene.

Omsetningsøkningen til Norsk Rikstoto har i hovedsak kommet fra de mest ivrige hestespillerne og bidratt til en markedsutvikling. Det er ingen ting som tyder på at den har ført til en tilbakegang i andre spilleformer i markedet.

De kommisjonærene som har investert i lokaler, innredning, utstyr og ikke minst kompetanse og service for å lage gode, hyggelige spillemiljøer for sine faste kunder, står for nesten hele omsetningsøkningen for Norsk Rikstoto i 2000. De har dermed fått god avkastning på sine investeringer.

V75 har økt med ca. 38 mill. kr, dvs. 6,5 prosent. Dette er noe mindre enn budsjettert, men hovedårsaken antas å være en forsinkelse i utplassering av nye spilleterminaler hos kommisjonærene med et halvt år. Fordelen med de nye terminalene er at kundene nå kan spille registrert og dermed kunne få pre-

mien overført direkte til egen bankkonto. Det var forventet at dette skulle gi en større vekst i V75-omsetningen. Installasjonen av de nye terminalene var ferdig i oktober.

Internasjonalt spill

Norsk Rikstoto har økt samarbeidet med de øvrige nordiske landene i 2000. Stiftelsen ser på dette samarbeidet som et viktig ledd i en strategi for å møte trusselen og konkurransen fra internasjonale private bookmakere på Internett. På dette området har vi felles syn med spilleselskaper i andre land, både i Europa og i andre deler av verden. Ved at spilleselskapene går sammen og tilbyr sine spill til samarbeidspartnere i andre land, kan man tilby større potter og dermed et mer attraktivt produkt for spillerne. De private bookmakerne vil alltid kunne tilby bedre pris i form av større gevinstandeler, fordi de ikke overfører noe av overskuddet til hestesporten i noe land. Vi satser derfor på at en seriøs, god betjening av kundene med flere spillemuligheter skal demme opp for denne undergraving av sportens virksomhet. Men det er likevel svært kritisk at Norsk Rikstoto får muligheten til å justere opp gevinstandelene og være mer konkurransedyktige på pris enn det vi er i dag. Det er også viktig at det blir åpnet opp for et bredere internasjonalt samarbeide og at nordmenn dermed kan få spille til storløp i flere land gjennom vårt distribusjonsnett. Dermed vil overskuddet av dette spillet tilfalle norsk hestesport.

År 2000 er det første året med virkelig internasjonal konkurranse, i form av spilletilbud på Internett på norske trav- og galopplop. Det er anslått at utenlandske spill på Internett har økt sin omsetning i det norske markedet fra 150 mill. kr i 1999 til ca. 400 mill. kr i 2000. Foreløpig har dette kunnet skje uten noen form for reaksjon fra myndighetene.

I 2000 har norske hestespillere kunnet spille V5 til stevner i utlandet for første gang. Første gang var til Elitloppet på Solvalla i mai, der nordmenn spilte V5 for nesten 2,4 mill. kr. Disse mulighetene vil øke i tiden som kommer.

Norsk Rikstotos ledergruppe følger årvåkent med på hva som skjer i det internasjonale spillemarkedet.

Fra v. Nils Eric Hellman, Jonny Haugseth, Erik Mietle, Johan Kvarme og Jan Hauger.

Utviklingen i spillemarkedet i Norge 1999-2000

	2000	1999
Norsk Rikstoto		
V75	619	581,5
V5	1 199	1 120,3
DD	184	170,8
V/Tr/Tv/Pl	570	457,2
Trippel	355	293,4
Vinner	162	122,6
Tvilling		
Plass	48	36,2
Duo	6	5,0
Lyntoto	452,1	433,4
Spill på hest	2 572	2 330,0

Endring	10,4 %	
Markedsandel, offentlig spill	23,7 %	22,5 %
Markedsandel, totalt	11,6 %	10,8 %

Norsk Tipping

Tipping	916	945
Lotto	3 495	3 470
Joker	130	
VikingLotto	1 276	1 116
Odds	995	989
Flax + tilleggspill	749	786
Extra	715	736
Norsk Tipping	8 276	8 042

Endring	2,9 %	
Markedsandel, offentlig spill		77,5 %
Markedsandel, totalt		37,1 %

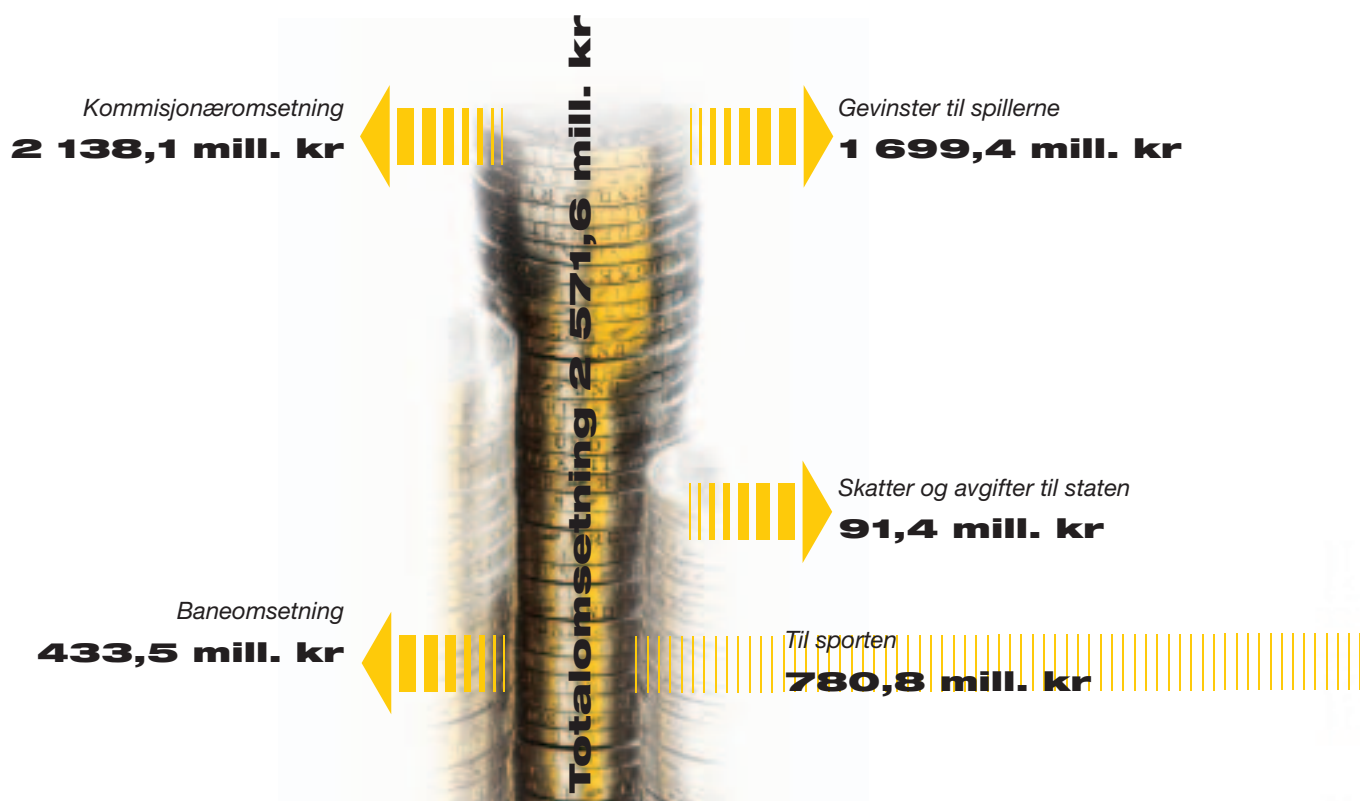
Pengelotterier

Spilleautomater	9 000	9 000
Markedsandel, automater	40,6 %	41,5 %
Bingo, teletorg, skrapelodd etc.	2 300	2 290
Sum offentlige spill	10 847	10 372
Totalt spillemarked	22 147	21 662

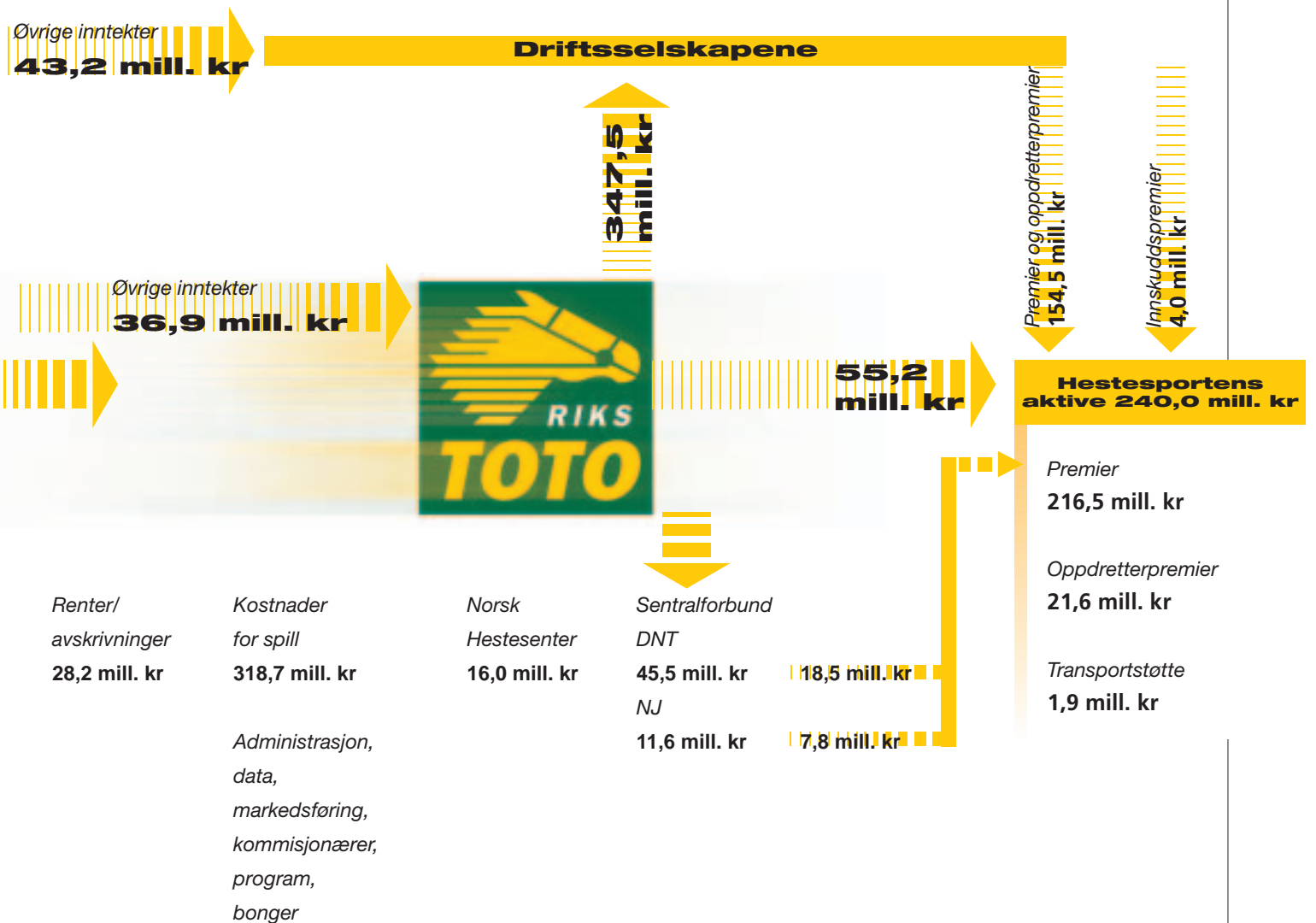
Internasjonalt spill i 2000

Totalt	
Nordisk spill fra Sverige til Norge	6 138 383
Nordisk spill fra Danmark til Norge	46 703
Internasjonalt spill fra Frankrike til Norge	3 814 503
Internasjonalt spill fra Nederland til Norge	131 493
Internasjonalt spill fra Italia til Norge	247 015
Sum	10 378 097
Nordisk spill til Sverige	11 527 724
Nordisk spill til Finland	114 955
Sum	11 642 679

Pengeflyten i hestesporten

Drift og vedlikehold
 Administrasjon
 Løpsavvikling
 Avskrivning og finans

Fortsatt sportslig og økonomisk fremgang

Norsk galoppsport kan notere seg for den niende sesongen på rad med såvel sportslig som økonomisk fremgang. Gjennom Rikstoto Direkte er galoppsport nå blitt tilgjengelig for det sport- og spilleinteresserte publikum over hele landet. Interessen øker – og derigjennom kunnskapen, den viktigste forutsetningen for økt omsetning.

Bergen er igjen den regionen med høyest spillevolum mot galoppen utenfor Oslo-regionen. Sammen med Drammen, Klosterskogen og Biri har region Bergen økt spill med galopp som spilleobjekt per capita med mer enn 30 prosent siden 1999.

Spill med potensiale

Ved tre anledninger var Øvrevoll arrangør av et av svensk galoppsports hovedprodukt, "Søndagskomben". En gjennomsnittsomsetning fra Sverige på mer enn én mill. kr per spilleomgang – og en femdobling av det normale spillevolum på dette produktet i Norge – viser hvilket potensiale som finnes når forholdene blir lagt til rette. Det var heller ikke i år 2000 muligheter for norske spillere å delta i galoppens spilleprodukt Duo når det ble arrangert nordisk spill til store svenske og danske galoppdager.

Topp i Skandinavia

Norsktrente galopphester befestet sin posisjon som Skandinavias beste i galoppåret 2000. Norsktrente galoppører tjente 9,5 mill. kr i utlandet og sørget for et overskudd i premiebalansen på 5,5 mill. kr. Ursus Racings Barrier Reef tok oppskriftsmessig Derby-seieren og var ubeseiret før han ble knepent slått av Valley Chapel i Stockholm Cup International. Valley Chapel hadde en ny toppsesong med seier i Polar Mile Cup, Marit Sveaas' Minneløp og mer enn 1,5 mill. kr på premiekontoen. Årets hest i Norge var imidlertid Meridian Racings Pretty Girl som etter fire seiere i Skandinavia satte store deler av den engelske 2-års-eliten på plass i Houghton Sales Stakes på Newmarket i England. Annenplassen var verdt rundt 1,5 mill. kr, og planene for deltakelse i de klassiske løpene i Europa neste år er klare.

Styrking av den norske hesten

Norsk Jockeyklubs formål er å fremme avl av den engelske fullblodshesten i Norge. Antall hopper i avlstjeneste har økt de siste årene, og kvaliteten er stigende. Norsk Jockeyklub har nå vedtatt en plan som vil bedre vilkårene for den norskoppdrettede hesten. Dette vil forhåpentligvis styrke både kvalitet og kvantitet i norsk oppdrett. Programmet for styrking av den norskoppdrettede galopphesten vil få full effekt i 2004.

Gjennombrudd for montétrav

År 2000 ble gjennombruddet for montétrav i Norge. Nå tyder alt på at konkurranseformen har kommet for å bli. 300 ryttere har tatt ut lisens, og like mange hester har fått godkjent prøveløp.

Det kjøres nå regelmessig montéløp (trav med rytter) på de fleste totalisatorbanene, men som foregangsbane må Bjerke Travbane fremheves. Bjerke har helt fra starten fulgt opp montétravet på beste måte, og det kjøres nå løp hver uke på landets hovedbane.

Ved starten var mange skeptiske og mente at spilleomsetningen ville gå drastisk ned på disse løpene, men dette har ikke vært tilfelle. Administrativt er Det Norske Travskapskap på langt nær fornøyd med sin oppfølging av montétravet, men har mange planer og forslag til tiltak for år 2001.

Kaldblodsavtale

I år 2000 – ti år etter at man underskrev en intensjonsavtale på Dovre – har det endelig lyktes Det Norske Travskapskap og Svenska Travsportens Centralforbund å komme til enighet om en kaldblodsavtale. Avtalen innebærer at landene nå har fått felles kåringsreglement, kåringsnemnd, avlsindeks og stambok. Avtalen omfatter også en opprettholdelse av det eksisterende løpssamarbeidet.

Antall bedekninger i 2000 har steget til hele 1 728. Sammenlignet med de siste fem årene, hvor antall bedekninger har vært stabilt på 1 500–1 600 hopper i året, er dette en formidabel økning. Innen varmbloodsavlen har det vært en svak tilbakegang. Dette kan ikke tolkes som noe annet enn at det nå råder stor optimisme innen kaldblodssporten – en optimisme som er et sannsynlig resultat av felles kaldblodsavtale med Sverige.

Spikeld har befestet sin posisjon som landets beste eldre kaldblodstraver. Som den første kaldblodstraver i historien brøt Spikeld drømmegrensen på 1.20 i travløp. På hjemmebanen Forus 29. august – godt understøttet av sin trener Kjell Håkonsen – travet Spikeld 1.18,6 over 1 600 meter med autostart. Norsk Mesterskap ble arrangert på Sørlandet og vunnet av Ravn Jahn. Biri arrangerte Landskampen hvor Järvsøfaks trakk det lengste strået for annet år på rad.

Kjøstad Jo var best blant 4-åringene med seier i HM Kongens Pokalløp og Norsk Trav-Derby. Moe Odin karakteriseres av mange som tidenes 3-åring. Norsk rekord satt på Biri den 29. juli over 2 100 meter med autostart på 1.26,2 – og seier i Norsk Trav-Kriterium som årets høydepunkt.

Alm Rau Jo er et av de største unghesttalentene gjennom tidene. Som den første 2-årige kaldblodstraver brøt Alm Rau Jo 1.30-grensen i travløp. På Leangen 26. desember travet Alm Rau Jo 1.29,6 over 1 640 meter med voltstart.

Scott Springborne var suveren blant de norskfødte 4-åringene med seier i Meny Grand Prix og Norsk Trav-Derby. Nimbus Goal var best blant de norskfødte 3-åringene med seier i Norsk Trav-Kriterium.

Asbjørn Mehla tok sitt tredje landschampionat på rad for travtrenere med 185 seirer, men lyktes ikke i EM for travkusker i Belgia/Nederland med en 14. plass. Atle Solhus seiret i Norsk Mesterskap for travtrenere på Leangen. Geir Vegard Gundersen ble suveren landschampion blant de stallansatte med 106 seirer. Bergen arrangerte Norsk Mesterskap for stallansatte, som ble vunnet Linda Westgaard. Hun representerte også Norge i EM for stallansatte i Russland, hvor hun ble nummer 12. Norsk Mesterskap for amatører ble arrangert på Bjerke og vunnet av Oddvar Mæland, som også ble landschampion for amatører med 32 seirer. Tanja Hofstad gikk til topps i Norsk Mesterskap for damer i Harstad.

Næringen

De siste tre årene har antall bedekninger stabilisert seg på ca. 2 900. Dette resulterer i ca. 1 860 registrerte føll (1 032 kaldblodsføll og 830 varmbloodsføll). Antall bedekte varmbloodshopper er noe redusert i 2000, mens bedekninger av kaldblodshopper har økt markant – til 1 728 hopper (1 560 i 1999). Av de 810 registrerte varmbloodsføllene som var tre år i 2000, startet 358 (44,2 prosent). Tilsvarende tall for kaldblods er 1 007 registrerte føll. 314 (31,2 prosent) av disse startet som treåringer. Dette er for kaldblodshester en liten bedring i forhold til fjoråret, men fortsatt lavt. Sammenligner man inntjeningen, kommer derimot årets kull bedre ut. Hele 26 treåringer tjente i 2000 over 100 000 kr mens tilsvarende tall fra i fjor var 19.

Antall starthester har de siste fem årene stabilisert seg, men i år 2000 hadde vi en markant økning på 3,6 prosent (5 226 starthester). En fortsatt økning av importerte hester på 18,3 % (totalt 544 hester) som startet i løp representerer halvparten av denne økningen, resten er jevnt fordelt mellom norskfødte hester av begge raser. De importerte hestene hadde i gjennomsnitt 50 600 kr innkjørt (47 347 i 1999). Tilsvarende tall for norskfødte er 34 242 kr (31 760 i 1999). Ut ifra disse tallene ser man at for importerte hester har det vært en oppgang på 6,9 prosent, mens det tilsvarende tallet for norskfødte hester har vært 7,8 prosent. Aldri før har norskfødte hester hatt så mye penger å kjøre om – det er utbetalt hele 185 mill. kr i premier på norske travbaner i 2000. I tillegg er det utbetalt 25,5 mill. kr til avlsfremmende tiltak (oppdretterpremier og mønstringsløp/starttilskudd). Når det gjelder oppdretterpremier, ble det også i 2000 utbetalt maksimale satser i henhold til vedtatte regler.

DNT's 125-årsjubileum

Fra kjøring på isen til løp foran peisen

Kappkjøring med hest er noe som har fenget nesten siden hesten ble temmet og tatt i menneskehetens tjeneste for snart 4000 år siden. Allerede flere hundre år før Kristus var kappkjøring med hest OL-gren. De gamle grekerne kjørte på en bane som var 740 meter lang. Da de nådde enden, måtte de runde en stolpe før de kjørte samme vei tilbake. Tre ganger fram og tilbake (4 440 meter) tilbakela datidens konkurransehester, og det medførte heltestatus å vinne!

Her til lands er det skildret kappkjøring på isen så tidlig som på 1700-tallet – i Setesdal, og på den tiden var det allerede forbundet med stor prestisje å ha en rask hest til å kappkjøre hjem fra kirken med hver søndag. Særlig på selve juledagen var det gjevt å ha den kjappeste gampen i bygda!

Hesten hadde i tre århundrer en særdeles viktig plass i det norske samfunnslivet. Den var det husdyret på gården som hadde høyest rang, og den hjalp til i det daglige arbeidet på åkeren eller i skogen – og den var datidens "sykebil"; den som kunne være forskjellen mellom liv og død når ulykken var ute og man kjapt måtte ha tak i doktor.

Mye har skjedd siden et knippe samfunnsstøtter på 1830-tallet fant ut at de skulle organisere travkjøringen i Norge. På den tiden var det gjerne handelsfolk, embetsmenn og høyere militære som hadde glede av å konkurranseskjøre med hestene sine på isen. Fram til i dag har det bokstavelig talt vært mange skjær i sjøen for norsk travsport.

BJØRVIKA I 1832

Røttene til den organiserte travsporten vi har i Norge i dag, kan spores tilbake til 1832. Da ble den første organiserte kappkjøringen med hest arrangert i Norge. En komité bestående av noen av samfunnets mest beslåtte borgere hadde et par år tidligere blitt nedsatt for å forsøke å organisere noe som var blitt veldig populært; det å eie hest – det å kappkjøre med hest. Premierekjøringen fant sted på isen nedenfor Akershus festning i februar 1832. Den aller første vinneren ble en vallak fra Gausdal ved navn Forsethblåen, og den tilbakela de 565 metrene etter kilometertiden 1.49,7 og fikk et stort solvkrus som takk for innsatsen!

Kjøringen i Bjørvika ble raskt etterfulgt av tilsvarende iskjøringer på både Frognerkilen og på isen ved Slepanden, og det var gjerne tusenvis av nysgjerrige tilskuere til stede. Spill var slett ikke tillatt på den tiden, men det fortelles om mange privat inngåtte veddemål hvor det både var eiendom, dyr, penger og kvinnfolk i potten...

BJØRNSTJERNE BJØRNSSON REFERERTE

I 1860 ble "Selskabet til den norske Hesteraces forædling" stiftet, og etter kjøringen på Sognsvann i februar samme år skildret selveste Bjørnstjerne Bjørnson begivenheten i Aftenbladet. Også en annen av Norges fremtredende diktere, Asmund Olavson Vinje, stiftet bekjentskap med hestesporten – om enn på en annen måte: Under et besøk på en gård ble Vinje "lurt" til å kjøre slede. Han ble selvsagt tildelt en av de raskeste hestene på gården, og da den begynte å øke farten, ble dikteren så redd at han kastet seg av og lot hest være hest...

DNT BLE STIFTET I 1875

Man regner likevel 1875 som årstallet hvor travsporten for alvor organiserte seg i Norge. Da ble "Selskabet for Kappkjøring i trav" stiftet 4. februar. En stund ble Det Norske Travsselskap skilt ut i to forskjellige fraksjoner, men i 1886 ble all organisert travsport igjen samlet under samme flagg. I 1896 gjorde de første varmblodshestene sitt inntog i travsporten, og det ble for første gang benyttet sulky i travløp. Samme år ble også Jacob Meyers pokalløp kjørt for første gang. Dette løpet kjøres den dag i dag og kjørestil ære for den personen som kanskje har betydd aller mest for travsporten i Norge. Han er regnet som travsportens grunnlegger, og mange i slekten hans har senere vært representanter i Det Norske Travsselskaps styre. Rittmester Jacob Meyer var sjef for den kongelige ridende garde, og han tok

i 1834 initiativet til å importere en fullblodshingst fra England for å foredle den norske hestebestanden. Det står skrevet at det var digre folkemasser på havna i Christiania da 4-åringen Odin kom sjøveien i juni samme år...

1880-ÅRENES "REX RODNEY"

Den første virkelig store travstjernen i Norge bar navnet Kvik. Den var født i 1875 i Rødenes i Østfold, men bodde brorparten av sitt liv i Fredrikstad. Kvik var en rød hingst, 154 cm høy, og var så god at den allerede i 1885 hadde løpt inn 4 400 kr. I tillegg hadde den bedekket 103 hopper og tatt inn 3 800 kr i sprangavgifter. Kvik var så berømt at selveste Kong Oscar II hadde hørt om vidunderet og spurte om å få se hesten i et oppvisningsløp. Kvik døde av kreft i hodet i 1892.

Selv om travsporten begynte å få fotfeste og det var mange prominente titler bak både styremedlemmer, ordinære medlemmer og hesteeiere, var økonomien til Det Norske Travsselskap skral. I mange år stod og falt økonomien på om iskjøringene i februar lot seg gjennomføre. Altfor ofte brøt isen opp like før kjøringene skulle avvikles, og det hendte både titt og ofte at kassabeholdningen var ytterst moderat. I 1891 var kassabeholdningen på 16 kr og fem øre. Året etter var summen redusert til beskjedne 94 øre...

Mange magre år førte til at alt kunne gått galt i 1902. Fire av Det Norske Travsselskaps åtte styremedlemmer foreslo da å legge ned Det Norske Travsselskap. For første gang siden 1879 ble det ikke avholdt noen iskjøring, og ikke noen sommerkjøring, heller. På generalforsamlingen stilte verken Det Norske Travsselskaps formann eller nestformann, men forsamlingen som møtte var ikke særlig lysten på å legge ned virksomheten. Med stemmetallet 56 mot 38 ble det besluttet å drive Det Norske Travsselskap videre!

KONG HAAKON SA JA!

I 1906 sa Kong Haakon VII ja til å bli travsportens høye beskytter. De to neste i arverekken, Kong Olav og Kong Harald, har fulgt opp denne forpliktelsen. Kongefamilien har i flere generasjoner vært svært hesteinteressert, og den overvar løpene på Frognerkilen i både 1907 og 1908. For øvrig var det slik at det nesten ble travbane på Bygdøy Kongsgård i 1915. Da var planene klare helt til kongens illsinte hoffmarskalk satte seg kraftig på bakbeina: «Jeg vil absolutt ikke ha noen travbane på Bygdøys grunn!», sa han – og slik ble det...

SPILLET KOM I 1928

Spill på hest ble lovlig fra og med 1928. Innen den tid hadde travsportens entusiastene slitt en hardnakket kamp mot forskjellige byråkratier. For det første måtte man slite i mange år og med en rekke forskjellige forslag før man endte opp med en travbane på Bjerke. Da forslaget om travbane på Bjerke kom opp midt på 1920-tallet, var reaksjonen "Stakkars traventusiaster. Det blir vel ikke noe av dette, heller". Men det ble det. Og da banen var vel på plass, skulle det vise seg å bli enklere å få totalisatorbevilling enn man hadde fryktet. Den daværende finansministeren så umiddelbart at her kunne det hentes kroner til statsbudsjettet, så han fremla neste års statsbudsjett med en post som het "totoavgift" før den overhodet hadde gått igjennom i Stortinget! Gjennom behandlingen i Stortinget gikk den – og ble vedtatt med 19 mot 15 stemmer. De som stemte imot, var kommunistene.

24. juni 1928 er en merkedag for hestesporten i Norge. Det var første gang det ble spilt lovlig på hest i Norge. På premieredagen på Bjerke ble det spilt for 43 438 kr, og på de 26 første løpsdagene i debutsesongen ble det omsatt for 2 104 773 kr 16. september ble det satt omsetningsrekord – med 29 885 kr i ett og samme løp og 168 049 kr totalt.

Etter Bjerke var Trøndelag Travsportforening neste selskap som fikk totalisatorbevilling. Under jomfrukjøringen på Lianvannet 22. februar 1930 var det flere enn 10 000 tilskuere på plass for å følge begivenheten. Økonomien til Det Norske Travsselskap var likevel ikke blitt merkbart bedre i disse årene. Riktignok fikk den et oppsving i 1928 da totokjøringene startet, men i 1930 måtte styret legge fram et regnskap som viste usle 29 kr og 50 øre i overskudd til generalforsamlingen. Disse tallene fikk mange til å entre talerstolen i sinne. Svært mange av delegatene likte ytterst dårlig at mange av Bjerkes funksjonærer hadde vært på kjøringen på Lianvannet – attpåtil med full diett!

Verre ble generalforsamlingen året etter. Da gikk det rykter om økonomisk svik av Det Norske Travsselskaps sekretær. Disse ryktene viste seg å stemme, og det ble fem timer i storm for DNT-delegatene det året. Tre av fem styremedlemmer ble skiftet ut, men et forslag om kollektivt styreansvar for underslaget ble nedstemt.

NAVNET SKJEMMER INGEN...

I 1931 ble det satt en norsk rekord som har fått uvanlig stor oppmerksomhet i travhistorien. Ikke så mye på grunn av tiden – selv om 1.45,8 var en pangtid den gangen – men mest på

grunn av hestens navn: Skanke-Gilma var en trønderhoppe av klasse, men på folkemunne ble hun raskt omdøpt til "Skanke-Gamla". Hun var enormt populær på 1930-tallet!

Året etter ble det første Derby-løpet kjørt i Norge. Varmblodsavdelingen ble vunnet av Nedda og Johan Widding, mens Mari og Erik Garberg tok seg av kaldblodsoppjøret.

Fra 1930 og fremover var det mye folk på travkjøring. I en landskamp mot Sverige og Danmark på Bjerke i september 1933 var det 22 000 tilskuere på plass. Under krigen var det gjerne 8 000–10 000 tilskuere på kjøringene, og det går fortsatt gjetord om 13. september 1942 da svenske Big Noon gjestet Bjerke: Den blå-gule superstjernen innhentet Norges egen Saint Protector i det aller siste travsteget og seiret på 1.21,7. Med til historien hører det faktum at Big Noons kusk, Gøsta Nordin, trodde at det var omstart. Big Noon tapte 60-70 meter før han kom i gang. Opphenting og spurten tok pusten fra det rekordstore Bjerke-publikummet. Hele 24 500 tilskuere hadde stuert seg sammen for å følge Big Noon!

TRAVSPORTEN UNDER KRIGEN

Det var aktivitet på de fleste banene også under krigen. Riktignok ble både Forus og Leangen konfiskert av tyskerne – og det var knapphet på fôr og transport – men litt etter litt ble det arrangert travkjøring med totalisator på de fleste banene. Det Norske Travsselskaps styre mente at det var fornuftig å holde hjulene i gang for å berge hesteavlenn, arbeidsplassene og anleggene, men enkelt var det ikke. Man måtte hele tiden unngå å trække okkupasjonsmakten på tærne.

Tidlig på 1950-tallet ble målkamera tatt i bruk for å skille de fremste, og i 1964 ble det populære V5-spillet innført. Den dag i dag er V5 det mest populære hestespillet i Norge – det er faktisk det kunnskapsspillet i Norge som har høyest omsetning!

VERDIG JUBILANT

Da Det Norske Travsselskap feiret 125-årsjubileum i februar i år, skjedde det med Kong Harald på plass. Travsporten i Norge har vært gjennom en voldsom utvikling – ikke minst på den teknologiske siden. Hester som Scott Protector, Merceno, Vintilla, Clean Robber, Alm Svarten, Atom Vinter, Gentle Star, Bork Rigel, Spikeld og ikke minst Rex Rodney har vært med på å gjøre travsporten viden kjent. Det samme har tobente profiler som Ulf Thoresen, Kjell Håkonsen, Gunnar Eggen og Karsten Buer. Mens travkjøring før i tiden skjedde med hester, utøvere og publikum på plass, er det i dag flere som følger travløpene fra sofakroken og foran TV-skjermen enn ringside. Rekruttering er et nøkkelord for at travsporten skal vokse videre i Norge, og Det Norske Travsselskap har vedtatt at ponnitrav og monté er to satsingsområder. Ponnitrav har vist seg svært populært blant barn og ungdom, mens monté har fått et godt fotfeste – spesielt blant unge kvinner. Fundamentene er definitivt på plass for en sunn utvikling i norsk travsport.

År 2000 fra start til mål

10. januar: Ole Gunnar Solskjær blir hesteeier. Han lar TV2-seerne komme med navneforslag på hva en 3-årig helbror til seiersmaskinen Backstreet Chief skal hete. Manchester United-spissen velger "Striking Chief" og medgir at han følger godt med i travsporten fra sin base i England.

12. januar: Også "Gutta på tur" har hest – sammen med Ådne Sønndrål. Etter mange skader debutterer 4-årige Mercury Hornline med seier på Bjerke til tross for 50 meters galopp i første sving.

Enorm fransk general

30. januar: General du Pommeau og Jules Leppenotier utklarer konkurrentene i Prix d'Amérique og suser inn til den eksepsjonelle vinnertiden 1.12,6v/2 700 meter. Belønningen lyder på 2 500 000 franske francs – og hyllesten fra 35 000 jublende franskmenn.

4. februar: Det avholdes festmiddag på Akershus Festning i anledning Det Norske Travelskaps 125-årsjubileum. Vert er landsbruksminister Kåre Gjønnes – og æresgjest er HKH Kong Harald.

5. februar: Tidens første rene dameløp i V75 blir kjørt på Bjerke i forbindelse med Det Norske Travelskaps 125-årsjubileum. Karoline Krogh-Hanssen blir den lykkelige vinneren av det historiske løpet – med Chakastian.

Bella Coal legger opp

9. februar: Elitehoppa Bella Coal må legge konkurranseskoene på hylla etter et alvorlig treningsuhell. Superhoppa endte opp med 54 førstestapper på 151 forsøk, 12.4a som bestenotering og mer enn tre mill. kr innkjørt.

2. mars: På dette tidspunktet er det registrert 230 Rikstoto Direkte-kommisjonærer i Norge, og det blir besluttet å teste ut bilde fra begge baner på Klosterskogen/Bergen de tre første torsdagene i mars.

11. mars: Fantastiske Moni Maker knuser Remington Crown i et storløp i Frankrike og noterer den sterkeste vinnertiden noensinne på fransk jord: 1.10,5a/1 609 meter.

20. mars: Norsk Rikstoto innfører fem minutters innleveringsfrist for innlevering av systemspill i V5 og V75. Bakgrunnen er at mange spillere opplever bare å få levert deler av spillene sine om de leverer for tett opptil løpsstart.

Odd Johnsrud trekker seg

29. mars: Odd Johnsrud proklamerer sin avgang som administrerende direktør i Norsk Rikstoto.

1. april: Atle Hamre vinner fire løp i V75. Tre av seirene kommer med hester fra egen stall. Best blant hans stjerner er 4-årige Caramba Kosmos, som leverer en kanonprestasjon når han vinner på 1.14,9a/2 100 meter.

8. april: Rune Haugen-trente Trinito skriver galopphistorie ved å være første skandinaviske hest som stiller i styrkeprøven engelsk Grand National over 7 200 meter. Løpet blir en trist affære: Trinito styrter på første hinder.

8. april: Det italienske vidunderet Varenne viser seg fram i Olympiatravet på Åby. I en kolossal oppløpsfight med franske General du Pommeau klarer Varenne å kaste seg foran.

15. april: Blue Fighter sjokkerer ved å vinne Forus Open med 700 000 kr i førstepremie. Vinnertiden lyder på 1.12,5a/1 600 meter. Hesten som kjøres og trenes av Olav Mikkeltborg, beseierer den svenske travkongen Victory Tilly til 57 i vinnerodds.

Slår Viesker for første gang

21. april: Den norske kaldblodskongen Spikeld beseierer for første gang finske Viesker. Det skjer i Klosterskogens eliteløp. Etter at Viesker galopperer fra start, blir det hele en parademarsj for Spikeld og Rune Wiig.

29. april: Arne Brimi, Arne Hjeltnes, Bjørn Dæhlie, Vegard Ulvang, Ådne Sønndrål og aksjemegler Børre Høiby kan juble når Mercury Hornline feier inn til V75-seier på Momarken på den gode tiden 1.14,3a/1 600 meter.

2. mai: Ole Gunnar Solskjær har også grunn til å være fornøyd etter at Striking Chief har debutert med annenplass på Forus.

Verdensrekord i Oslo Grand Prix

14. mai: Svenske Victory Tilly holder unna for Igor Brick i Oslo Grand Prix. Storfavoritten General du Pommeau ender på tredje. Victory Tillys vinnertid blir råsterke 1.12,0a/2 100 meter. Aldri tidligere har det vært travet raskere på en 1 000 meter lang bane over fulldistanse. Samme dag imponerer Americanese. Den norskeide, men USA-registrerte hingsten traver et enormt løp og landet på 1.12,0a/1 609 meter.

28. mai: Thor Borg sender Americanese inn til en fantastisk verdensrekord for 4-åringer på 1.11,0a/1 609 meter på Solvalla. Victory Tilly leker hjem Elitløppet for Stig H.Johansson på verdensrekordtiden 1.10,5a/1 609 meter. Fra den norske siden av grensen blir det spilt for hele 6,6 mill. kr til løpene på Solvalla!

6. juni: Norsk Rikstoto taper store penger som følge av at utplasseringen av de nye spilleterminalene må stanses på grunn av tekniske problemer.

13. juni: Sjefen og Kjell Håkonsen avgjør Svenskt Kallblods Derby i Østersund, verd 300 000 kr, på enkleste vis. Bokli Balder/Thor Borg og Viggjo/Jomar Blekkan følger på de neste plassene.

2. juli: King Kruzer og Hans Christian Holm spurter ned favoritten Finish i Momarken Grand Prix. Det betyr en etterlengtet storløpsseier verd en halv mill. kr til den hardtsatsende familien Clausen fra Kongsvinger.

7. juli: Den store hjemmefavoritten Scott Springborne gjør motstanderne til statister i Meny Grand Prix på Jarlsberg. - Min største seier, utbryter både kusk Bjørn Duestad og trener Knut Halvor Grønbekk.

9. juli: Det blir nok en hjemmeseier under Jarlsbergs Trippeltrav. En Lille Siem og Svein Tore Røynestad går til topps etter diskedramatikk i Ulf Thoresens minneløp. Av førstepremien på 600 000 kr får Ulfs datter Madeleine 60 000 kr.

Cruiser hjem Norsk Derby

27. august: Norsk Derby på Øvrevoll blir uspenning: Storfavoritten Barrier Reef er akkurat så god som alle forventer og cruiser hjem seieren for sin jockey, Kim Andersen, trener, Are Hyldmo, og eier, Stall Ursus.

29. august: Spikeld og Kjell Håkonsen bryter lydturen i et ordinært grunnlagsløp hjemme på Forus. Elding-sønnen suser rundt banen i rekordfart og lander på 1.18,6a/1 600 meter. Dermed blir Spikeld den første til å bryte den magiske 1.20-grensen – sikkert til stor ergrelse for kretsen rundt svenske Järvsøfaks og finske Viesker...

4. september: Erik Mietle tiltrer som ny administrerende direktør i Norsk Rikstoto. Mietle kommer fra stillingen som skandinavisk direktør for Walt Disney-konsernet.

3. september: Jomar Blekkan vinner endelig sitt første norske Trav-Derby. Etter en mengde annenplasser kjører han først over mål med Kjøstad Jo, tilhørende Jon A. Høgstad. Scott Springborne og Bjørn Duestad vinner varmbloksavdelingen. Begge Derby-vinnerne vant også kriteriet i fjor. Hoppe-Derby blir for første gang kjørt samme dag som åpen klasse. De blir vunnet av overraskelsen Snerttina/Asbjørn Mehla og Marchie Scot/Gunnar Eggen.

10. september: Valley Chapel og 3-årige Barrier Reef ordner dobbeltseier i Stockholm Cup på en dag hvor norske hester henter hjem totalt 1,35 mill. svenske kr.

18. september: Rettssaken mot Atle Hamre starter i Sandefjord byrett. Statsadvokatene i Vestfold og Telemark har tatt ut en svært alvorlig tiltale mot Atle Hamre – der han ifølge politiet skal ha drevet utpressing. Det er satt av seks uker til saken, og strafferammen er på ni års fengsel.

”Kassa” for 300 kroner

23. september: Geithus-mannen Gunnar Hagenlund er alene om å ha syv riktige i V75, og kvitterer ut mer enn 9,4 mill. kr. Innleveringsprisen på bongen er 300 kr.

26. september: Einar Nagell-Erichsens Pretty Girl tar annenpremien i Tattersalls Houghton Sales Stakes – verd 1,3 mill. kr. Den største premien en norsk galopphest noen gang har vunnet.

7. oktober: Ekte seiersglede blir vist på seremoniplass etter at Nimbus Goal vinner kriteriet. Eier Roymund Winger, trener Liv Haslie og kusk Trond Skauen stråler etter seieren. Storfavoritten Moe Odin er i en klasse for seg i kaldblodsklassen. Eier er stall 17 H, og trener Tor Martin Moe. Sugarcane Volo vinner norsk mesterskap for Hans Petter Tholfsen. Tross galopp er ekipasjen enerådende i sluttfasen.

13. oktober: Norsk Rikstoto er som vanlig en av hovedsponsorene til Oslo Horse Show, som nok en gang blir en sportslig og arrangementsmessig suksess.

17. oktober: Regjeringen har i sitt forslag til statsbudsjett foreslått å øke hestesportens bruttobeskatning fra 3,5 til 3,7 prosent. Om Arbeiderparti-regjeringen får flertall for sitt budsjett, vil det bety at norsk hestesport må ut med mellom fem og seks mill. kr i økte avgifter neste år.

21. oktober: Atle Hamre vinner to storløpsseiere i V75. More Chips vinner Bergens 3-års festival, og Caramba Kosmos vinner Kniksens æresløp.

27. oktober: Harald Lunde-trente Banker Hall vinner Breeders Crown og 2,2 mill. kr på Mohawks 1 609 meter lange bane.

Rite on Line må gi seg

2. november: Norges kanskje beste varmbloksstraver på 1990-tallet, Rite on Line, har travet sitt siste løp. 9-åringen blir skadet i et muskelfeste før Forus Open og har siden ikke blitt frisk. Derfor har hingstens eier, Lennart Bæverholm, valgt å sette sluttstrek. Rite on Line skal debutere i avlen neste år.

12. november: Blue Fighter og Olav Mikkjelborg sjokkerer igjen en hel travverden når han vinner Gran Premio Nazionale i Milano til nesten 29 ganger pengene i totoen. Det er en av de største prestasjonene en norskfødt hest har gjort utenlands noensinne. Førstepremien var 850 000 kr.

26. november: Blue Fighter stormer inn til seier i kvalifiseringen til Palio dei Comuni i Montegiorgio. Opptur blir nedtur når han galopperer rett etter start som en av de heteste favorittene i finalen.

1. desember: Atle Hamre felles på alle punkter. Den 22 sider lange dommen levner Atle Hamre liten ære. Sorenskriver Kjell Rønning har ikke festet lit til noe av det Hamre har fortalt i retten, og han dømmer 40-åringen til fem års ubetinget fengsel – i tråd med aktor Alf Moe Evensens påstand. I tillegg må Hamre betale 18,6 mill. kr til Thor Christensen.

Omsetningsrekord i spill på hest

17. desember: Omsetningsrekorden fra Oslo Grand Prix-uka i 1999 på 56,5 mill. kr er en saga blott. I uke 50 omsatte Norsk Rikstoto for 62,6 mill. kr.

22. desember: Domskomiteen i Det Norske Travskaps utelukker Atle Hamre fra norske totalisatorbaner. Domskomiteen er klar i sin dom. Atle Hamre er ikke ønsket som aktør i norsk travsport de neste ti årene fra 7. januar 2001. Selv om Hamre skulle anke, vil dommen tre i kraft fra denne datoen.

26. desember: Den utrolige 2-åringen Alm Rau Jo bryter 1.30-grensen under langt fra optimale forhold på Leangen.

31. desember: Asbjørn Mehla blir landschampion for travtrenerne for tredje året på rad. 185 førsteplasser har Asbjørn notert i løpet av året.

31. desember: Totalomsetningen i spill på hest ender på 2,56 mrd. kr – en vekst på drøyt 10 prosent i forhold til året før. I løpet av fire år har spill på hest økt fra 1,8 til nesten 2,6 mrd. kr og har de to siste årene vært vinneren i det norske spillemarkedet.

Finansiell informasjon Resultatregnskap 2000

(Beløp i 1000 kroner)	Noter	2000	1999
Driftsinntekter			
Omsetning fra spill	2	2 571 655	2 329 795
Andre driftsinntekter	3	36 854	45 502
Sum driftsinntekter		2 608 509	2 375 297
Avgifter og provisjoner			
Gevinst til spillerne		1 699 374	1 532 476
Statsavgift		90 008	81 542
Provisjoner	4	477 325	437 776
Sum netto inntekter		341 802	323 503
Løpsrelaterte driftskostnader			
Stevneveterinær/dopingkontroll/statens inspektør		4 888	4 691
Tipperekvista/programservice/distribusjon		32 558	28 822
Sum løpsrelaterte driftskostnader		37 446	33 513
Lønnskostnader			
Avskrivninger og nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	34 816	24 820
	6, 7	21 084	23 324
Andre driftskostnader			
Markedsføringstiltak		60 765	49 489
Andre driftskostnader	8	23 806	34 324
Tap på fordringer	9	1 610	2 016
Sum andre driftskostnader		86 181	85 829
Driftsresultat		162 275	156 017
Finansielle poster			
Renteinntekter		1 264	739
Rentekostnader og andre finanskostnader	7, 10	-8 360	-2 864
Netto finansielle poster		-7 096	-2 125
Årsresultat før tilskudd		155 179	153 892
Overført til hestehold	11	-57 149	-50 213
Disponert v/Landbruksdepartementet	12	-16 000	-14 000
Disponert v/Norsk Rikstoto	13	-87 123	-87 122
Netto disposisjoner		-160 272	-151 335
Årsresultat etter tilskudd		-5 093	2 557
Overskuddsdisposisjoner	14	0	-1 500
Årsresultat etter disposisjoner		-5 093	1 057
Foreslås anvendt til:			
Overføres til annen egenkapital		-5 093	1 057

Finansiell informasjon Balanse 2000

(Beløp i 1000 kroner)	Noter	2000	1999
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler:			
Utviklingskostnader	6	25 982	16 943
Varige driftsmidler:			
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner o.l.	7	58 520	24 310
Finansielle anleggsmidler:			
Lån til stifterne	15	6 000	6 000
Lån til driftsselskap	16	2 700	3 000
Investeringer i aksjer	17	700	700
Netto pensjonsmidler	18	1 785	1 223
Sum anleggsmidler		95 687	52 176
Omløpsmidler			
Varer:			
Beholdning drifts- og reklamemateriell	19	10 793	7 758
Fordringer:			
Mellomværende hestesporten		7 664	7 281
Mellomværende med kommisjonærer	20	51 547	25 629
Andre fordringer	21	206	3 010
Bankinnskudd, kontanter o.l.	22	7 211	24 023
Sum omløpsmidler		77 421	67 701
Sum eiendeler		173 108	119 877
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital:			
Grunnfond	23	1 000	1 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	23	14 734	19 827
Sum egenkapital		15 734	20 827
Premiefond	24	2 980	0
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelse		178	114
Utjevningsfond		1 000	1 000
Sum avsetning for forpliktelser		1 178	1 114
Annen langsiktig gjeld			
Etableringslån kommisjonærer	25	7 323	9 548
Øvrig langsiktig gjeld	26	46 408	12 515
Sum langsiktig gjeld		53 731	22 063
Kortsiktig gjeld			
Mellomværende hestesporten		35 776	27 126
Leverandører		13 931	14 827
Skyldige premier og strykninger		8 919	8 696
Skyldig offentlige avgifter		3 324	3 622
Annen kortsiktig gjeld	27	37 535	21 602
Sum kortsiktig gjeld		99 485	75 873
Sum egenkapital og gjeld		173 108	119 877

Oslo, 30. mars 2001

Per Seime, leder

Bjørn Iversen

Morten Chr. Mø, nestleder

Jørn Løberg

Ingeborg Møen/Borgerud

Lise Engdal Sørensen

Finansiell informasjon **Kontantstrømoppstilling**

<i>(Beløp i 1000 kroner)</i>	2000	1999
Likviditeter tilført/brukt på virksomheten		
Resultat	-5 093	1 057
Ordinære avskrivninger	21 084	23 324
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	-498	114
Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	-21 059	-1 944
Endring i andre tidsavgrensninger	53 087	8 554
Netto likviditetsendring fra virksomheten	47 521	31 105
Likviditeter tilført/brukt på investeringer		
Investeringer i varige driftsmidler	-47 484	-15 952
Salg av varige driftsmidler (salgssum)	0	0
Endring i andre investeringer	-16 849	-6 278
Netto likviditetsendring fra investeringer	-64 333	-22 230
Likviditeter tilført/brukt på finansiering		
Opptak av ny gjeld	0	0
Nedbetaling av gammel gjeld	0	0
Netto likviditetsendring fra finansiering	0	0
Netto endring i likvider i året	-16 812	8 875
Kontanter og bankinnskudd per 01.01.	24 023	15 148
Kontanter og bankinnskudd per 31.12.	7 211	24 023

www.rikstoto.no

Finansiell informasjon **Noter**

1. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998 og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Norsk Rikstoto innehar 100 prosent av aksjene i de nystartede selskapene Norsk Spill AS og Riksdistribusjon AS. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap, da disse datterselskapene ikke har hatt aktivitet i år 2000.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som knytter seg til spillevirksomheten. For andre poster enn kundefordringer omfattes poster som forfaller til betaling innen ett år etter transaksjonsdagen. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter transaksjonsdagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til utvikling er balanseført i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at utviklingsutgifter er balanseført når det er ansett som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte stiftelsen og man har kommet frem til en pålitelig måling av anskaffelseskost for eiendelen.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over tre år og har en kostpris som overstiger 15 000 kr. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Leasing

Leasingavtaler som overfører til bruker det vesentligste av risiko og

fordeler som er forbundet med å eie driftsmidlet, behandles som en finansieringsavtale (finansielle leasing). Alle andre leasingavtaler behandles som leieavtaler.

Ved finansiell leasingavtale behandles driftsmidlet som eiendel i balansen. Eiendelen avskrives over levetiden. Motposten behandles som gjeld. Ved finansiell leasing består leasingkostnaden av en rentedel og en avdragsdel. Rentedelen behandles som finanskostnad og avdragsdelen reduserer gjelden.

Ved leasing som klassifiseres som leieavtale, foretas ingen oppføring i balansen om det ikke er tale om forskuddsbetaling. Leien klassifiseres som driftskostnad.

Tilknyttet selskap/datterselskap

Det tilknyttede selskapet og datterselskapene er vurdert etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Driftsinntekter

Inntektsføring av spillomsetning skjer når løpene er avviklet.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpt drifts- og reklamematriell er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Mellomværende med kommisjonærer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner

Regnskapsføringen av pensjonskostnader skjer i samsvar med foreløpig norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Stiftelsen har kollektiv (sikret) pensjonsforsikring for sine ansatte. Ordningen er en ytelsesplan, som betyr at selskapet har det økonomiske ansvaret for pensjonsytelsen. Lineær opptjening og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavik i den grad de overstiger ti prosent av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Stiftelsen har også usikrede pensjonsordninger. Dette omfatter en tariffestet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP).

Ved verdsettelsen av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er det benyttet estimert verdi ved regnskapsavslutningen. De estimerte verdiene korrigeres hvert år i samsvar med beregning foretatt av aktuar. Arbeidsgiveravgiften er periodisert for usikrede pensjoner. For sikrede pensjoner kostnadsføres arbeidsgiveravgiften basert på innbetalt pensjonspremie.

2. Omsetning

All omsetning fra spill blir ført i Norsk Rikstotos regnskap, og de tolv driftsselskapene får provisjonsinntekt av spill i sin region.

	2000	1999
Omsetning	2 571 656	2 329 795
Gevinst til spillerne	1 699 374	1 532 476
Statsavgift	90 008	81 542
Provisjoner, se note 4	477 325	437 776
Netto spillinntekter	304 949	278 001

Omsetningen i 2000 og 1999 fordelte seg på følgende produkter, med utbetalt gevinst til spillerne:

	2000		1999	
	Omsetning	Gevinster	Omsetning	Gevinster
V75	618 853	371 311	581 449	348 869
DD	184 201	128 941	170 771	119 540
V5	1 198 636	779 240	1 120 349	728 133
Trippel	355 268	248 688	293 438	205 407
Vinner	161 606	129 284	122 583	98 066
Plass	47 468	37 974	36 178	28 942
Duo	5 623	3 936	5 027	3 519
Sum	2 571 655	1 699 374	2 329 795	1 532 476

Regionfordelt omsetning se side 8.

3. Andre driftsinntekter

	2000	1999
Bongavgift	18 341	16 900
Programsalg	484	432
Nordisk spill og informasjonstelefon	199	211
Inntekter av depositum	1 599	11 788
Øvrige inntekter	16 231	16 171
Sum	36 854	45 502

4. Provisjoner

	2000	1999
Til kommisjonærer	161 732	141 115
Til driftsselskapene	315 593	296 006
Til lokale løpsarrangement	0	655
Sum	477 325	437 776

5. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

	2000	1999
Lønninger	26 650	19 640
Folketrygdavgift	4 001	2 849
Pensjonskostnader	834	384
Andre ytelser	3 331	1 947
Sum	34 816	24 820

Gjennomsnittlig antall ansatte 67 52

Ytelser til ledende personer	AD	Styre	Repr. skap
Lønn	687 668	571 038	45 000
Pensjonsutgifter	79 406	0	0
Annen godtgjørelse	81 323	0	0

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2000 utgjør 274 000 kr.

I tillegg kommer honorar for andre tjenester med 27 500 kr.

6. Immaterielle eiendeler

	Aktiverte utviklingskostnader spillesystem	Aktiverte utviklingskostnader ny terminal	Totalt
Anskaffelseskost per 01.01.00	28 793	6 277	35 070
Tilgang i 2000	0	16 849	16 849
Avgang i 2000	0	0	0
Anskaffelseskost per 31.12.00	28 793	23 126	51 919
Akk. avskrivninger pe. 01.01.00	18 127	0	18 127
Avgang avskrivninger 2000	0	0	0
Nedskrivning 2000	3 859	0	3 859
Avskrivninger 2000	2 269	1 682	3 951
Balanseført verdi per 31.12.00	4 538	21 444	25 982
Avskrivningssatser:	14 prosent	*)	
Økonomisk levetid	7 år	*)	
Avskrivningsplan	lineær	*)	

*) Ny spilleterminal er tatt i bruk 01.10.00. Økonomisk levetid er 3 år, med lineær avskrivningsplan. Spillesystem og administrativt system ble tatt i bruk 24.10.95. For finansiering av systemet ble det inngått leasingavtale med Elcon Finans. Total leasingramme var 16,5 mill. kr. Avtalen utløp 01.09.00. I år 2000 er det foretatt en nedskrivning med 3,8 mill. kr.

Spillesystemet er vurdert til å ha en økonomisk levetid som er lengre enn nedbetalingsperioden knyttet til leasingkontraktene. Levetiden er anslått til syv år. Spillesystemet er fra og med 1997 avskrevet lineært i henhold til en antatt levetid på syv år.

Norsk Rikstoto har i 1999/2000 utviklet en ny spilleterminal, og kostnaden for programutvikling er prosjektkostnader som aktiveres med 16 849 339 kr for 2000. Spilleterminalen er tatt i bruk fra 01.10.00, og prosjektkostnadene er begynt avskrevet fra denne datoen.

7. Varige driftsmidler

	Leasede totomater og spilleterminaler	Maskiner, installasj. og inventar	Brakker og påkostning leide lokaler	Totalt
Anskaffelseskost per. 01.01.00	125 625	48 120	1 963	175 708
Tilgang i 2000	43 620	3 607	257	47 484
Avgang i 2000	0	0	0	0
Anskaffelseskost per 31.12.00	169 245	51 727	2 220	223 192
Akk. avskrivninger per 01.01.00	116 970	32 703	1 725	151 398
Avgang avskrivninger 2000	0	0	0	0
Avskrivninger 2000	3 267	9 887	120	13 274
Balansført verdi per 31.12.00	49 008	9 137	375	58 520

Avskrivningssatser:	25 prosent	20-30 prosent	3-20 prosent
Økonomisk levetid	5-6 år	4-5 år	5-30 år
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær

Det ble i 1999 inngått en ny leasingavtale med SEB Finans for finansiering av ny spilleterminal. Kontrakten startet opp 01.07.00, med en total ramme på 52 mill. kr.

Leieforhold

Norsk Rikstoto leier lokaler i Sinsenveien 53 D av Commercial Buildings AS.

Årlig leie er 2 822 000 kr.

8. Andre driftskostnader

I andre driftskostnader inngår følgende poster:

	2000	1999
Kostnader for lokaler og utstyr	3 627	2 876
Serviceavtaler og reservedeler	3 602	9 078
Honorarer	576	448
Innleid arbeidskraft	6 754	15 711
Kontorrekvisita, telefon, porto og bilkostnader	3 690	1 168
Reiser	3 154	3 707
Forsikring og frakt	1 515	293
Pressemeldinger og info	873	1 030
Erstatninger	15	13
Sum	23 806	34 324

9. Tap på fordringer

Avsetning til tap på krav utgjorde per 31.12.00 5 150 000 kr.

Tilsvarende tall for 1999 utgjorde 3 650 000 kr. Konstaterte tap

i 2000 utgjorde 109 515 kr, hvilket gir netto kostnadsbelastning med 1 609 515 kr.

10. Finanskostnader

	2000	1999
Ordinære rentekostnader	8 048	2 498
Omkostninger og gebyrer	312	366
Sum	8 360	2 864

11. Overført til hestehold

	2000	1999
Transporttilskudd	1 936	1 946
V75-premier	55 213	48 267
Sum	57 149	50 213

12. Disponert v/Landbruksdepartementet

	2000	1999
Driftsstøtte til stiftelsen Norsk Hestesenter	16 000	14 000
Sum	16 000	14 000

13. Disponert v/Norsk Rikstoto

	2000	1999
Driftsstøtte til Det Norske Travsselskap	43 600	40 400
Driftsstøtte til Norsk Jockeyklub	11 600	11 600
Bidrag til driftsselskap for avskrivning og finans før 01.01.96	31 923	35 122
Sum	87 123	87 122

Ved innføring av ny økonomimodell for hestesporten 01.01.96 ble provisjonsinntektene beregnet til å dekke alle kostnader eksklusive avskrivninger og finanskostnader. Da disse postene varierer mellom de forskjellige driftsselskapene, ble det valgt å holde disse utenfor den omsetningsrelaterte provisjonen. Bidrag til avskrivning og finans er den ekstra inntekten som skal dekke disse postene.

14. Overskuddsdisposisjoner

	2000	1999
Gjeldsettergivelse Norsk Jockeyklub, se note 15	0	1 500
Sum	0	1 500

15. Lån til stifterne

	2000	1999
Lån til Norsk Jockeyklub	6 000	6 000
Sum	6 000	6 000

Norsk Rikstoto har tilstrekkelig sikkerhet for lånet. Styret i Norsk Rikstoto har vedtatt å ettergi lånet dersom visse betingelser oppfylles.

Norsk Jockeyklub har negativ egenkapital og er avhengig av endrede rammebetingelser for selvstendig å kunne betjene sine forpliktelser.

16. Lån til driftsselskap

Det ble i 1999 gitt et lån til utbygging av Harstad Travspark med 3 000 000 kr. Lånet er sikret med pant i anlegget. Lånet nedbetales over 10 år, og renten er relatert til NIBOR + 0,85 prosent.

17. Investeringer i aksjer

Stiftelsen eier 50 prosent av aksjene, og har tilsvarende stemmeandel, i Kanal H AS, Bjerke gård. Aksjene er bokført til pålydende: 500 000 kr. Omsetningen i Kanal H var i 2000 50 mill. kr, mot 40 mill. kr i 1999. Resultatet var i 2000 0,9 mill. kr, og i 1999 1,7 mill. kr. Egenkapitalen er per 31.12.00 6,6 mill. kr, mot 5,7 mill. kr i 1999.

Norsk Rikstoto investerte i 1999 totalt 200 000 kr i to datterselskaper, Norsk Riksspill AS og Riksdistribusjon AS, som ble stiftet i 1999 (formelt registrert i Brønnøysund i 2000). Aksjekapitalen er på 100 000 kr for hvert selskap. Det har ikke vært aktivitet i selskapene i 2000.

18. Pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Pensjonsordning og regnskapsprinsipp

Norsk Rikstotos pensjonsforpliktelser er tatt med i balansen i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Norsk Rikstoto har en kollektiv pensjonsordning (forsikrede pensjoner) for sine ansatte som gir en bestemt fremtidig ytelse (ytelseplan), avhengig av fremtidig vekst i lønn og folketrygdens grunnbeløp. Stiftelsens usikrede pensjonsordninger omfatter en tariffestet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP).

	2000	1999
Antall personer omfattet av ordningen		
Aktive medlemmer	46	43
Pensjonister	1	1
Sum	47	44

Netto pensjonsmidler

Pensjonsforpliktelsene utgjør nåverdien av den delen av de samlede estimerte fremtidige pensjonsytelser som er opptjent på balansetidspunktet.

Pensjonsmidlene er vurdert til markedsverdi. Ved fastsettelsen av de totale midler er flytteverdien benyttet. Det vil si at kollektivforsikringens andel av forsikringsselskapets tilleggsavsetninger og kursreserve er medregnet.

Sikrede ytelser

Balanse per	31.12.00	31.12.99
Pensjonsforpliktelser	-6 375 452	-5 135 886
Pensjonsmidler	7 279 531	5 782 237
Ikke resultatførte avvik	881 130	576 920
Arbeidsgiveravgift	0	0
Netto pensjonsmidler	1 785 209	1 223 271

Usikrede ytelser

Balanse per	31.12.00	31.12.99
Pensjonsforpliktelser	-242 341	-371 459
Pensjonsmidler	0	0
Ikke resultatførte avvik	98 392	310 074
Arbeidsgiveravgift	-34 170	-52 376
Netto pensjonsforpliktelser	178 119	113 761

Beregningsforutsetninger

Beregningene er basert på en rekke økonomiske og aktuarmessige forutsetninger.

Økonomiske forutsetninger	2000	1999
Diskonteringsrente	7 %	7 %
Forventet avkastning	8 %	8 %
Årlig lønnsvekt	3 %	3 %
Årlig G-regulering	3 %	3 %
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	2 %	2 %
Arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,1 %
Størrelse på korridor	10 %	10 %

Aktuarmessige forutsetninger

Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uføretrykningen, samt andre demografiske faktorer, utarbeidet av Norges Forsikringsforbund.

Det er forutsatt en fratredelseshyppighet som avtrappes fra 8 prosent for aldersgruppen 20-24 år og ned til 0 prosent for 51-åringer og eldre.

I gjennomsnittet gir dette en fratredelseshyppighet for hele arbeidsstokken sett under ett på 2-3 prosent.

Sammensetningen av årets pensjonskostnad

	Sikrede ytelser 2000	Usikrede ytelser 2000
Årets pensjonsopptjening	902 034	39 010
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	360 544	13 302
Årets brutto pensjonskostnad	1 262 578	52 312
Forventet avkastning på midlene	491 947	0
Resultatførte estimatendringer og avvik	19 413	4 670
Periodisert arbeidsgiveravgift	190 629	7 376
Årets netto pensjonskostnad	980 673	64 358

19. Beholdning drifts- og reklamemateriell

	2000	1999
Beholdning delelager	4 421	2 407
Beholdning reklamemateriell	418	226
Beholdning bonger	5 954	5 125
Sum	10 793	7 758

20. Mellomværende med kommisjonærer

Kommisjonærene mottar oppgjør fra spillerne på vegne av Norsk Rikstoto. I tillegg kan de utbetale premier til spillerne, normalt inntil 10 000 kr. Kassebeholdningen er 4 000 kr for halvparten av kommisjonærene. Resterende del av kommisjonærene har en minimum

kassebeholdning på 10 000 kr. Øvrig mellomværende er hovedsakelig ikke betalte oppgjør for siste spilleomgang i 2000. Mellomværendets størrelse er avhengig av avregningstidspunktet. Se note 9 om tapsavsetninger.

21. Andre kortsiktige fordringer

	2000	1999
Forskuddsbetalte kostnader	132	1 312
Diverse fordringer	74	1 698
Sum	206	3 010

22. Bankinnskudd, kontanter og lignende

Av bankinnskuddene gjelder 1 917 913 kr skattetrekk. Dette er bundne midler.

23. Egenkapital

	Grunnfond	Annen EK	Sum
EK 01.06.00	1 000	19 827	20 827
Årets endring	0	-5 093	-5 093
EK 31.12.00	1 000	14 734	15 734

24. Premiefond

I år 2000 er det etablert et premiefond i regnskapet til Norsk Rikstoto. Midlene i fondet skal overføres hesteeiere, og garantere et stabilt nivå i overføringene. Det enkelte driftsselskap kan sette av midler i fondet, og for år 2000 har Leangen satt av 1,3 mill. kr, Drammen 0,68 mill. kr og Sørlandet 1,0 mill. kr. Midlene vil fremme premienivået i sporten totalt sett.

25. Etableringslån kommisjonærer

Gjenværende depositum for kommisjonærer som eksisterte før 01.11.99 er på 7 000 kr per kommisjonær for 1 037 kommisjonærer. Se note 3.

Depositumet er rentefritt og tilbakebetales ved oppsigelse av kommisjonæravtalen, som har en gjensidig oppsigelsestid på tre måneder fra utløpet av en kalendermåned.

26. Øvrig langsiktig gjeld

Øvrig langsiktig gjeld består i sin helhet av gjenværende leasingforpliktelse til SEB Finans.

27. Annen kortsiktig gjeld

	2000	1999
Spilleavregning	29 620	14 576
Pålopte feriepenge	2 603	1 795
Pålopte kostnader	5 312	5 231
Sum	37 535	21 602

Revisors rapport

PRICEWATERHOUSECOOPERS

PricewaterhouseCoopers DA
N-0245 Oslo
Telefon 23 16 00 00
Telefaks 23 16 10 00

Til generalforsamlingen i Stiftelsen Norsk Rikstoto

Revisjonsberetning for 2000

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Norsk Rikstoto for regnskapsåret 2000, som viser et underskudd på kr. 5.093.000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

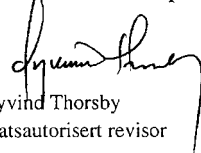
Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og norsk god revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2000 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 30. mars 2001

PricewaterhouseCoopers DA

Øyvind Thorsby
Statsautorisert revisor

Kontorer: Oslo Arendal Bergen Drammen Fredrikstad Førde Hamar Kristiansand Mandal Mo i Rana Stavanger Tromsø Trondheim Tønsberg Ålesund
PricewaterhouseCoopers navnet refererer til individuelle medlemsfirmaer tilknyttet den verdensomspennende PricewaterhouseCoopers organisasjonen.
Medlemmer av Den norske Revisorførelse i Foretaksregisteret: NO 933 922 847

Kort vei til suksess

Karl Petter Brusdal

Mot slutten av år 2000 kunne Norsk Rikstoto endelig tilby kundene å spille registrert. Hos hvilken som helst av Norsk Rikstotos 1 100 kommisjonærer kunne man med et hvilket som helst bankkort registrere seg som kortkunde: - Fordelen er at gevinster og tilbakebetaling for ikke-startende hester alltid vil finne sted. Man slipper å sjekke bongene, påpeker kundekortansvarlig Karl Petter Brusdal.

Egentlig skulle bankkort-muligheten vært aktivt markedsført siden tidlig på våren. På grunn av uforutsette tekniske problemer i forbindelse med utplassering av ny terminal, var det først mot slutten av året det ble "fart" over kunderegistreringene:

- Ved utgangen av året hadde 40 000 nordmenn registrert seg som Norsk Rikstoto-kunder. Fremgangsmåten er såre enkel: Man benytter det bankkortet man ønsker eventuelle premier overført til. Denne operasjonen skjer ute hos kommisjonærene, og registreringen koster ti kroner. Eventuelle gevinster sendes til spillerens konto etter to døgn. I løpet av de to dagene kan spilleren heve gevinsten hos en kommisjonær eller på hvilken som helst bane. Når pengene etter to døgn blir sendt til kontoen, påløper et overføringsgebyr på én krone. Responsen fra kundene har vært meget god. Det er tydelig at det har vært et behov for mange å få spille registrert. Det er ellers viktig å få fram at så raskt kunderegistreringen har skjedd ute hos kommisjonæren, er tjenesten operativ.

Eget systemspillkort

Stadig flere av Norsk Rikstotos kunder leverer spillene sine via diskett. Det gjelder både V75-, V5- og Trippel-spill. For å kunne levere via diskett, må man ha et eget systemspillkort:

- Også dette kan ordnes ute hos kommisjonærene, men dette er et smartkort som det er leveringstid på. Dessuten koster det 90 kroner. Ellers har det de samme funksjonene som om man spiller via bankkort: Pengene kommer rett inn på kontoen, og overføringsgebyret er på én krone. Per i dag har vi rundt 7 000 kunder som har systemspillkort, forteller Karl Petter Brusdal.

Rikstoto Direkte

- kjempeløft for hestesporten

Kvelden 15. mars 1999 vil for alltid være en milepæl i hestesportens historie. Det ble den første sendingen gjennom hestesportens egen digitale tv-kanal, Rikstoto Direkte, gjennomført. Ved åpningen var det rundt 50 av Norsk Rikstotos 1070 kommisjonærer som kunne tilby levende trav- og galopppløp. Det første stort hestebilde overførte rundt 220.

Etter at det første oppløpet ble sendt i løpet av 15. mars 1999, har Rikstoto Direkte blitt en viktig del av hestesportens kommunikasjon. Kanalen har blitt utvidet til å omfatte alle sendinger av betydning for hestesporten på Canal Digital. Dette inkluderer trav og galopppløp, samt andre hestebilder som kan sendes direkte til kundene. Rikstoto Direkte er en viktig del av hestesportens kommunikasjon og vil fortsette å være en viktig del av hestesportens kommunikasjon.

"ALTIID" PÅ PARTEN
 For at det skal bli et stort og viktig opplegg på Rikstoto Direkte, vil det være en oppgave for de som har ansvar for å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene. Dette betyr at det er viktig å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene. Dette betyr at det er viktig å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene.

KANAL 11 MED JERNVAGNSKILT SJEFENHED
 Det er Canal 11 som jobber med å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene. Dette betyr at det er viktig å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene. Dette betyr at det er viktig å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene.

SPILLET ERTE UBEDELT
 Hestesportens sendinger vil bli sendt direkte til kundene. Dette betyr at det er viktig å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene. Dette betyr at det er viktig å sikre at alle sendinger blir sendt direkte til kundene.

Rikstoto Direkte

Rikstoto Direkte var første gang på luften 15. mars 1999. Etter snaut to års drift, er det ingen tvil om at kanalen har kommet for å bli. Ved utgangen av år 2000 var det rundt 300 av Norsk Rikstotos 1 100 kommisjonærer som kunne tilby kundene levende TV-bilder av trav- og galopppløp. I begynnelsen av 2001 er det meningen at Rikstoto Direkte skal ut til hjemmemarkedet.

Etter at Rikstoto Direkte kom i gang, har spill på hest økt med rundt 400 mill. kr. Brorparten av denne omsetningen kan kanaliseres til Rikstoto Direkte-kommisjonærene. Antallet kommisjonærer som har tilbudt kundene levende bilder, har økt jevnt og trutt siden starten. Fortsatt forventer Norsk Rikstoto en vekst i antall Rikstoto Direkte-kommisjonærer:

- Planen er at Rikstoto Direkte skal bli et produkt for hjemmemarkedet i løpet av første kvartal i 2001. I den sammenheng er det ment å ta en månedspris fra hver private abonnent. Samtidig vil prisen til kommisjonærene bli redusert. I dag betaler kommisjonærene 0,8 prosent av omsetningen – begrenset oppad til 4 500 kr per måned – for å ta inn Rikstoto Direkte, kommenterer Rikstoto Direktens redaktør, Magne Engebretsen.

Bilde fra begge baner

- Frem til nå har Rikstoto Direkte-sendingene bestått av bilder

fra kveldens hovedbane (den som arrangerer Dagens Dobbel), mens det har vært lydoverføring av løpene fra den eller de øvrige banene som har vært i sving. I løpet av 2001 er meningen at det skal bli bildeoverføring av alle løp:

- I begynnelsen av året kjørte vi bilder fra både Klosterskoen og Bergen på noen torsdagskjøringer, mens vi mot slutten av året viste bilder fra både Biri og Jarlsberg hver fredag. Tilbakemeldingene fra kundene – og omsetningstallene – viser med all tydelighet at bilder fra alle løp må være et mål i løpet av 2001, fortsetter Magne Engebretsen.

Parabol og abonnement

Norsk Rikstoto regner med at Rikstoto Direkte til hjemmemarkedet vil få godt fotfeste. Målet er å få minst 4 000 private abonnenter innen år 2001 er omme:

- Spillesekskapet Norsk Rikstoto har som policy at det primært skal tjene penger på spill. Vi ønsker derfor å tilby Rikstoto Direkte til en fornuftig pris – og satse på at flest mulig får tilgang til å oppleve løpene "live". Man må ha en digital parabol, samt enten abonnementet "Family" eller "Entertain" hos Canal Digital for å kunne ta inn sendingene. Vi regner med å legge prisen på i underkant av 200 kroner per måned for private Rikstoto Direkte-abonnenter, avrunder Magne Engebretsen.